

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу

Кваліфікаційна робота
з перекладознавства на тему:

**«ПЕРЕКЛАД НОВОГРЕЦЬКИХ ТЕРМІНІВ КОСМЕТИКИ ТА
КОСМЕТОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»**

Студентки групи МПісп 04-19
факультету перекладачів
денна форма навчання
спеціальність **035 Філологія.**
спеціалізація **035.05 Романські мови та
літератури (переклад включно)**
Резник Юлії Євгенівни
Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Любченко Т. В.

Допущено до захисту

«__» _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Філоненко Н. Г.*

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА	
ТЕРМІНОТВОРЕННЯ.....	7
1.1 Основні аспекти дослідження лінгвістичної термінології як підсистеми літературної мови.....	7
1.2 Термінологія, професійна лексика і професіоналізми. Проблема класифікації спеціальної лексики.....	8
1.3 Проблеми визначення термінів.....	12
1.4 Ознаки термінів.....	13
1.5 Наукова термінологія.....	15
1.6 Термін, як основа фахової мови.....	17
1.7 Вільність та зв'язаність термінологічних сполучень.....	20
1.8 Тематичні групи термінологічних одиниць косметики.....	21
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ТЕРМІНИ КОСМЕТИКИ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ У	
НОВОГРЕЦЬКІЙ МОВІ.....	
2.1. Фахова мова косметики та косметології.....	23
2.2 Понятійно-тематична класифікація термінів предметної області «Косметологія»	25
2.3. Словотвір як спосіб формування нової лексики.....	27
2.4 Терміни-інтернаціоналізми новогрецької мови.....	37
2.5. Запозичені терміни медично-косметологічної термінології.	39
2.6. Структурний аналіз термінів косметики та косметології.....	40
2.7. Класифікація термінів за семантичними групами.....	44

2.8. Класифікація термінів за тематичними групами.....	45
2.9. Назви процедур та косметичних засобів новогрецькою мовою та їх аналоги в українській мові.	47
2.10. Медичні терміни з елементами давньогрецької мови. Незмінні внутрішні запозичення.	62
Висновки до розділу 2.....	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ	
ДЖЕРЕЛ.....	69

ВСТУП

З плином часу мова кожного народу зазнає змін: відновлюється, окультурюється та збагачується завдяки різноманітним факторам. Одним із показників такого «багатства» та повноти мови є велика кількість термінів фахових мов, яких дедалі з'являється все більше, адже медична сфера, а саме сфера косметики та косметології не стоїть на місці. Попит породжує пропозицію, а значить вдосконалення знань про певні проблеми зі здоров'ям, поява нових процедур, методів та способів лікування, декоративних засобів та засобів для догляду за шкірою і тілом призводить до появи нових термінологічних систем, і як наслідок – словниковий запас кожної мови поповнюється.

Сучасні мовознавці, такі як М. Рапті, Г. Кзізопулос, К. Валеонтіс, К. Мадзарі, В.М. Лейчик, А.В. Суперанська, О.Н. Таранова та інші займалися вивченням даної тематики. Вчені почали приділяти дедалі більше уваги лінгвістичному аналізу спеціальної лексики різних областей знань. Спеціальна лексика може позначати найрізноманітніші поняття, реалії певних областей знання, категорії, параметри, властивості, процеси, методи та прийоми дослідження. У спеціальній лексиці переважають терміни, що в свою чергу, формулюють відповідні найменування, які утворюють терміносистеми. Кожна з таких терміносистем позначає систему понять наукових напрямків, окремих наук та реалій різних областей знань. Термінологія є відносно молодого дисципліною, яка містить елементи з різних наукових галузей, а її терміни є частиною галузі лексикології – лексикографії. Використання різностильових термінів забезпечує взаєморозуміння між спеціалістами [15, с. 264], а термінологічні сутності мають багатовимірний характер у контексті передачі спеціальних знань [54, с. 264].

На думку М. Рапті, термінологія є сукупністю спеціальної лексики, загалом, а отже і частиною мовної системи і тому, зокрема,

підпорядковується морфологічно-семантичним правилам конкретної мови, до якої вона належить і якій також підпорядковується загальна лексика [53, с. 78].

За словами Г. Кзізопулоса, спеціальна або технічна лексика, також відома як термінологія, належить до певних соціологічних термінів і формуються відповідно до професії або науково-технічної спеціалізації або характеру діяльності тих, хто ними користується [15, с. 231].

Актуальність дослідження даної роботи зумовлена стрімким розвитком медичної сфери, а особливо сфери косметики та косметології, через що, словниковий склад мови, як новогрецької, так і української, поповнюється новими термінами фахової мови.

Мета дослідження – класифікувати та порівняти способи утворення та функціонування термінів української та новогрецької мов.

Завдання:

- Надати відомості теоретичного характеру, що до класифікації термінів української та новогрецької мов, способів їх утворення та функціонування;
- дібрати новогрецький еквівалент українським термінам.

Об'єкт дослідження – терміни новогрецької мови та їх (можливі) еквіваленти українською мовою.

Предмет дослідження – класифікація термінів української та новогрецької мов.

Визначення **методів** дослідження зумовлені метою, завданням та безпосередньо досліджуваним матеріалом. Для дослідження даної теми, було використано методи: зіставний, порівняльно-історичний та описовий.

Наукова новизна даної роботи зумовлена узагальненням знань про термінознавство, термінологію, терміносистеми, а також класифікацію новогрецьких термінів шляхом їх утворення та переклад українською мовою.

Практичне значення. Отримані в роботі результати є певним внеском до загальної теорії перекладу. В процесі вивчення предмету дослідження було одержано результати, які можна використовувати у викладанні практичного курсу перекладу у вищих навчальних закладах.

Структура роботи:

Робота складається зі вступу, двох розділів з висновками до кожного з них, висновків та списку використаних джерел.

У вступі визначається тема, мета, завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження. Також доводиться актуальність, наукова новизна та практичне значення обраної теми.

Розділ 1 є теоретичною частиною роботи. В ньому міститься загальна інформація щодо термінознавства, термінології та терміна в цілому. Також, надається визначення основних питань і категорій проблеми, характеристика основних термінів і понять, критичний аналіз праць інших дослідників обраної проблеми, інформація щодо історії розгляду проблеми науковцями тощо.

Розділ 2 є практичною частиною роботи і присвячується обґрунтуванню фактичного стану проблеми, яка досліджується на матеріалі, що характеризує об'єкт дослідження. У цьому розділі подається класифікація та переклад термінів новогрецької та української мови.

У висновках дається загальний опис роботи в цілому, підбиваються підсумки дослідженого матеріалу стосовно доведення робочої гіпотези та надаються відповіді на проблематичні питання, що були поставлені у Вступі.

РОЗДІЛ 1

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ТЕРМІНОТВОРЕННЯ

1.1. Основні аспекти дослідження лінгвістичної термінології як підсистеми літературної мови.

Основним об'єктом дослідження у термінознавстві є спеціальні лексичні одиниці, в першу чергу терміни. Такі спеціальні лексеми досліджуються виходячи з їх типології, походження, форми, змісту або значення, функціонування та вживання. Термінознавство також займається дослідженням закономірностей утворення та розвитку понять, принципів та методів виявлення систем понять, оскільки спеціальні лексеми тісно пов'язані з поняттями відповідних областей знання. Оскільки ж властивості і поведінка терміну більшою мірою обумовлені термінологією, до якої він належить, в якості основного об'єкта термінознавства слід розглядати термінологію як сукупність термінів, що використовуються в певній галузі знання [1, с. 9].

Термінознавство «являє собою сучасну наукову дисципліну, предметом якої є терміни і термінологічні системи (терміносистеми)» [4, с. 276]. Систематизовану сукупність термінів, якій притаманні ознак системності, в результаті розвитку певної науки чи галузі та завдяки цілеспрямованій кодифікаційній, нормативній лінгвістичній обробці відповідної термінології, для забезпечення чіткого розуміння її поняттєвого континууму та відповідності мовним закономірностям і системі, називають терміносистемою [68, с. 48].

А термінологія, в свою чергу, виступає ресурсом забезпечення функціонування наукової діяльності, що стосується вивчення джерел пізнання та фіксації її результатів і являє собою розділ лексикології, що

займається вивченням термінів різних галузей знань. За словами Л.О. Симоменка, термінологія – це сукупність особливих найменувань різних галузей, що вживаються у сферах професійного спілкування та є втіленням результатів теоретико-пізнавальної діяльності людини [67, с. 3]

Сучасний рівень розвитку вітчизняного термінознавства дозволяє нам говорити не тільки про його самостійність, багатоаспектність як наукового напрямку, а й про те, що воно інтегрує в собі, на відміну від всіх інших наукових напрямків, метамови всіх галузевих термінологій і носить інтернаціональний характер. Завдяки дослідженням в цій області, вдалось вдосконалити понятійний апарат. На думку З.І. Євлоєвої, до основних проблем сучасної термінологічної науки відносяться:

1. вивчення і опис терміносистем окремих галузей знання;
2. семантико-структурні особливості термінологічної лексики;
3. порівняльне дослідження терміносистем різних галузей знань і різних мов;
4. термінографічний аспект, тобто систематизація, стандартизація, впорядкування і кодифікація термінологічних одиниць;
5. екстралінгвістичні особливості термінологічних корпусів (лінгвокраїнознавчий, когнітивний, етнолінгвістичний тощо);
6. прагматичний аспект термінології

1.2. Термінологія, професійна лексика і професіоналізми. Проблема класифікації спеціальної лексики.

До проблеми класифікації лексичного складу мови лінгвісти завжди приділяли багато уваги у своїх дослідженнях. Це пояснюється і роллю слова в системі мови в цілому, різноманітням і складністю зв'язків слова з іншими мовними одиницями і різноманітністю внутрішніх та зовнішніх

характеристик самого слова в цілому. З одного боку - поліфункціональність лексичних одиниць, невловимість переходів від одного лексичного класу до іншого та глибокий зв'язок класифікації слова з найважливішими завданнями теорії мови, з іншого, - викликають існування «вічних питань» класифікації словникового складу мови (проблеми частин мови, стилістичної диференціації слів тощо).

Значний інтерес науковців викликає опис структури як основних класів спеціальної лексики, так і, зокрема, термінології.

На перший погляд, провести класифікаційні межі в області загальномовної лексики, що використовується в різних видах комунікації, об'єктивно складніше, ніж встановити найважливіші класи лексичних одиниць, орієнтованих на один вид комунікації. З цієї точки зору членування лексики, яка вживається переважно у професійних сферах спілкування, здавалося б, не повинна викликати великих розбіжностей, але виявляється, що виділення основних класів спеціальної лексики пов'язане із значними труднощами і, як наслідок цього, з великою кількістю поглядів на це питання.

Одна з найпоширеніших думок полягає в тому, що професійна лексика і термінологія є досить спорідненими класами слів і словосполучень. Так Н. М. Шанський зазначає: «Професіоналізм позначають спеціальні поняття, знаряддя або продукти праці, виробничі процеси. Тому їх називають іноді спеціальними словами або спеціальними термінами» [24, с. 124]. Аналогічної думки дотримується й ряд вчених, як наприклад М.Д. Кузнець, Д.Е. Розенталь та О.С. Ахманова, які розглядають професійну лексику і термінологію, як однорідний лексичний пласт [25, с. 36].

О. С. Ахманова вважає, що «словник окремих соціальних груп людей зазвичай включає певну кількість спеціальної лексики, обумовленої специфічними професіональними та іншими інтересами даної соціальної групи [26, с. 275]. При конкретній відмінності, обумовленій приналежністю

до різних областей знання, терміни різних спеціальностей мають загальну стилістичну характеристику» [26, с. 276].

Традиція об'єднання термінологічної та професійної лексики в один розряд спеціальної лексики має серйозні підстави. Спеціалізація значення і утворення на цій основі особливих, відмінних від загальномовних лексико-семантичних систем, обмежень і частотності вживання певної мовної одиниці в даному значенні, і сфери їх вживання – є загальними рисами професійної та термінологічної лексики. Виходячи з вищесказаного, протиставлення «професійна лексика – термінологія» виглядає не завжди зрозумілим. Цікавим є те, що у термінознавчій літературі, питання про розмежування цих двох понять, як правило, не виникає, а в лінгвістичній літературі навпаки – автори завжди вважають за необхідне вказати диференціальні ознаки поняття «професійна лексика», в першу чергу, обумовлюючи його розбіжність з поняттям термінології. У будь-якому випадку, наведені приклади є досить схожими між собою, свідчать про те, що термінологія і професійна лексика мають значну частину спільних одиниць – слів і словосполучень. Використовуючи поняття теорії множин, можна було б сказати, що ці два множини перетинаються і такий перетин може налічувати сотні тисяч елементів. Однак приклади, хоча б навіть дуже численні, залишають відкритим питання про те, чи є одиниці, специфічні тільки для термінології, з одного боку, і тільки для професійної лексики, з іншого. Для його вирішення звернемося до тих досліджень, в яких ці поняття трактуються по-різному.

Так наприклад, на думку М. Д. Степанової і І. І. Чернишової, «професійний словник за своїм складом пов'язаний, в основному, з архаїчної лексикою старих ремесел і спеціальних занять, що виникали в різні періоди пізнього середньовіччя» [27, с. 216]. В. Н. Портяннікова подає навіть більш чітке визначення. На її думку «Термінологія - це спеціальна лексика сучасної науки і техніки. Професійна лексика - це лексика, що розвинулася і досягла

розквіту в період ремісничого виробництва ... » [28, с. 6]. Ф. Клуге, який займався вивченням спеціальної лексики, зіграв важливу роль у формуванні погляду на неї, як на архаїчну лексику старих ремесел і спеціальних занять. У зв'язку з цим, термін «професійна лексика» набув цілого ряду соціально-історичних асоціацій, викликаних цеховою замкнутістю і обмеженістю виробництва при феодалізмі.

Зв'язок професійної спеціалізації лексики з закономірностями соціально-історичного розвитку суспільства широко обговорювався і серед вітчизняних мовознавців. Соціальні характеристики слів, що позначають професійні поняття, в період, що передує утворенню національних держав і формуванню національних мов, і слів тієї ж групи в період розвинених національних мов не можуть так сильно різнитись між собою. Вивчення історії професійної та термінологічної лексики, ступеня її поширеності, фіксації в писемних джерелах, літературного оброблення на тлі історії та трудового життя народу має багаті традиції. З цієї точки зору, так протиставлення «професійна лексика – термінологія» безумовно заслуговує розгляду.

Такі вчені, як А. В. Калініна, В. Н. Прохорова [30], Н. І. Фоміна, В. Н. Сергєєв [31], Н. Н. Медведєва також розглядали у своїх роботах розмежування термінології та професійної лексики та їх протиставлення між собою. При цьому, правда, виявляється, що професіоналізми складають лише частину професійної лексики; і все ж, приймаючи це протиставлення, ми могли б констатувати, що деяка частина професійної лексики - наприклад, професіоналізми - ніколи не збігається з термінологією, тож така точка зору є достатньою підставою для розрізнення професійної лексики і термінології. Вирішальним в співвідношенні «терміни - професіоналізми» виступає фактор «офіційності», «узаконення» першого і «неофіційності» («напівофіційності»), «неузаконеності» другого. А. В. Калінін чітко підтверджує таку тезу: «Різниця між терміном і професіоналізмом полягає в тому, що термін - це

абсолютно офіційне, прийняте в узаконене в науці, галузі промисловості, сільському господарстві та техніці позначення, назва якогось поняття, а професіоналізм - напівофіційне слово, поширене (частіше в розмовній мові) серед людей конкретної професії, спеціальності, але не є, по суті кажучи, строгим, науковим позначенням поняття» [29, с. 140].

1.3. Проблеми визначення термінів

У сучасній лінгвістиці, при вивченні і осмисленні терміну, як лінгвістичної категорії існує низка проблем, однією з яких є, безпосередньо, його визначення. Наразі, у сучасній лінгвістиці існує низка концептуальних підходів, що до тлумачення поняття «термін», так, наприклад, А.Н. Баранов вважає, що це зумовлено різноманіттям його визначень, що існують у лінгвістиці [3, с. 56]. У свою чергу, В.М. Лейчик пояснює цей факт тим, що термін являє собою об'єкт цілого ряду наук, де кожна з них прагне виділити в терміні ті ознаки, які притаманні саме їй, а незадовільність більшістю визначень полягає в спробі об'єднати різнохарактерні ознаки терміну [4, с. 20]. А.В. Суперанська пояснює існування, у лінгвістичній літературі, безлічі визначень поняття «термін» тим, що прибічники різних дисциплін пов'язують дане твердження із поняттями та уявленнями, що відповідають саме їх конкретній дисципліні, а також, «термін» має нерівний обсяг змісту і формулюється по-своєму [5, с. 11].

Треба розуміти, що поняттю «термін» дуже важко дати єдине точне визначення, оскільки кожен науковець може трактувати його по-своєму, в залежності від контексту, сфери використання тощо. Так, наприклад, В.П. Даниленко подавав у своїй роботі аж 19 визначень терміну, а Б.Н. Головін – 7 визначень. [6, с.20]. Тобто, як ми вже зрозуміли, кожне наукове дослідження може «похизуватись» своєю конкретною дефініцією терміну. М. Новосьолов

та С. Воробйов в одній із своїх робіт, подають значення терміну, як вираз природної або штучної мови, що позначає один або декілька предметів (реальних або абстрактних), основна функція якого – знаковість [2]. Л.А. Капанадзе говорить, що «Якщо підсумувати всі дослідження, присвячені науковій термінології, то можна прийти до висновку, що немає одиниці більш багатолікої і невизначеної, ніж термін» [7, с.6]. В.А. Звєгінцев та Г.А. Діанова визначають термін, як знак [8, с. 46; 9, с. 15], П.А. Капанадзе – як дефініцію [10, с. 78], С.В. Гриньов – як елемент знакових систем та знакових ситуацій [11, с. 31], а В.М. Лейчик – як одиницю мови, призначену для спеціальних цілей [4, с. 31].

Лексикографічні джерела, в свою чергу, дають такі визначення:

1. «слово або словосполучення, що позначає поняття спеціальної галузі знання або діяльності» [32, с. 508];
2. «слово або словосполучення, що позначає поняття спеціальної галузі знання або діяльності» [33, с. 508],
3. «слово або словосполучення, що служить для позначення поняття або спеціального явища в професійній області знання або людської діяльності і є основним об'єктом вивчення в термінознавстві» [34, с. 221].

1.4. Ознаки термінів

Розглянемо властивості термінів, а саме: системність, незалежність від контексту, точність, міжнародність та стилістичну нейтральність.

1. Системність, або як її ще називають, систематичність є чи не найважливішою властивістю терміну, адже термінологія являє собою цілу систему, а не просто комплекс термінів, які формулюють певні поняття певної науки. Термінологія у широкому значенні – це той елемент лексичної системи сучасної мови, який складається з

найменувань системи реалій науки та техніки, офіційно-ділового мовлення та їх відображення у певних, окремих галузях [7, с. 6]. За системністю терміну можна спостерігати і через інші спеціальні твердження, присутні в його визначенні.

2. Розглянемо наступну властивість терміну – незалежність від контексту. Про таку властивість висловлювався Д.С. Лотте, опираючись на праці А.А. Шахматова та І.І. Мещанінова про різницю, яка існує між вживанням слова у реченні та у сфері його фіксації, тобто у словнику [12, с. 7]. Це досить спірний пункт і ряд вчених висловлювались досить суперечливо на його рахунок, адже приналежність до будь-якої термінології вже саме собою є тематичним контекстом і вказує на точність терміну.
3. Наступною властивістю терміну є його міжнародність. Зазвичай, у політичній, науковій та технічній сферах є єдині міжнародні терміни, для точної і правильної комунікації між представниками різних країн, що говорять на різних мовах.
4. Якщо говорити про стилістичну нейтральність, тут слід зазначити, що термін не може мати якогось підтексту, додаткового значення, яке в свою чергу може збивати спеціаліста.

Після того, як ми з'ясували властивості терміну, слід також звернути увагу і на вимоги до нього. С.В. Гриньов вважає, що такі вимоги можна упорядкувати у дві групи:

1. Семантичні, що виражають зміст та значення терміну, а саме: відсутність синонімів, однозначність та повнозначність.
2. Прагматичні, що виражають функціонування та особливості вживання терміну, тобто: загальноприйнятність, вживаність, інтернаціональність та сучасність. [13, с. 18-21]

Як показують дослідження, терміну не завжди властиві семантичні межі і точне вираження поняття, а також, у деяких терміносистемах може

спостерігатися розбіжність із вже існуючими характеристиками. Усі вищезгадані властивості та вимоги до термінів досить широко застосовуються при виділенні основних типів термінів та їх упорядкування. Тож, можемо згадати вислів «скільки вчених – стільки і думок» і зробити висновок, що вищезгадані підходи можуть як і різнитися, так і мати багато спільного, а чіткого і єдиного трактування тут просто не може бути.

1.5. Наукова термінологія

Особливий статус в загальній термінології має наукова термінологія, яка, на думку Д.С. Лотте, «повинна являти собою не просту сукупність слів, а систему слів або словосполучень, певним чином між собою пов'язаних, і в цьому, мабуть, полягає одна з основних відмінностей між «просто» термінологією і науковою термінологією» [35, с. 73]. Це пов'язано з тим, що науковий текст характеризується певним набором лексичних одиниць, які відображають результати наукової діяльності, а тому містить, з одного боку, підсумки пізнання певного об'єкта, його вивчення, опису, а з іншого - репрезентує висновки, до яких приходить дослідник, а також можливості теоретичного і практичного застосування. Вірогідно, що звичайні загальноживані лексичні засоби не можуть передати специфіку наукового тексту, тож для цього формуються спеціальні слова і словосполучення, що саме і приймають участь у побудові такого тексту, а значить і відповідають семантичній структурі, змісту та комунікативній організації наукового жанру. Тобто, таким чином, у кожній науковій галузі знання формується поступово своя система термінів, в залежності від рівня розвитку такої галузі з тим або іншим ступенем інтенсивності.

Значну роль у розробці наукової термінології зіграла стаття Г.О. Винокура [36], яка, як підкреслює В.А. Татаринів, є «якщо не є школою, то,

принаймні, самостійним історичним щаблем на шляху просування до нової наукової дисципліни - термінознавства» [37, с. 64] та оскільки в ній були поставлені питання про те, що саме значить термін, які його функціональні особливості, актуальні не тільки для того, але і для теперішнього часу.

Цікаву думку висловлює дослідник метамови фонетики та метрики А.В. Іванов, який вважає, що термінологія пройшла такі етапи розвитку:

1. спостереження за фактами мови, їх накопиченням та первинним описом;
2. аналізу лінгвістичних феноменів, їх зіставлення та створення перших термінів;
3. формування базової термінології та метамови лінгвістики;
4. розквіту лінгвістичних теорій, вдосконалення метамови лінгвістики;
5. створення теоретичної бази для формування єдиної метамови;
6. завершення формування метамови лінгвістики [38, с. 49-50].

Це свідчить про системний і еволюційний характер формування, становлення і розвиток лінгвістичної термінології. Спершу, нам здається, що терміном могло б стати будь-яке слово, оскільки йшов процес відбору і збереження будь-якої мовної одиниці, що адекватно передає зміст мовного факту. У цей період були запозичені терміни з латини і давньогрецької мови. На другій стадії зіставляються мовні факти, виявляються їх загальні ознаки і вже за результатами формуються терміни. На третій стадії активно використовується метафоричний спосіб утворення термінів, тобто перенос значень загальноновживаних слів (латинських, грецьких) для найменування спеціальних понять. На четвертій стадії триває подальший розвиток науки про мови і, звичайно, розвиток самої термінології. На останніх стадіях формальна і змістовна сторони мови розглядаються в комплексі з урахуванням безлічі факторів, тому термінологія активно поповнюється новими мовними одиницями.

У процесі утворення лінгвістичної терміносистеми вироблялися і основні вимоги до неї, які можна розглядати як сутнісні її ознаки. Дослідники по різному підходять до характеристик терміну і виділяють від 2-3 до 15-16 ознак, зокрема А.В. Іванов приводить 16 обов'язкових характеристик:

1. системність;
2. формалізація структури;
3. штучність;
4. однозначність елементів структури;
5. обмежена функціональна спрямованість;
6. абстрактність;
7. універсальність і достатність;
8. відкритість;
9. детермінованість;
- 10.варіативність;
- 11.наступність;
- 12.соціальна орієнтованість;
- 13.національна орієнтованість;
- 14.психологічність;
- 15.фіксованість засобами графіки [21, с. 53-54].

Класифікація термінологічного корпусу дозволяє виділяти базові, ядерні терміни, загальні для всіх напрямків, периферійні терміни, використовувані в тому чи іншому напрямку, що в свою чергу, дає змогу створювати єдину фреймову структуру всієї наукової галузі.

Проте, багато питань, пов'язаних з функціонуванням лінгвістичної термінології на тлі еволюційних процесів, проблеми перспектив її розвитку в зв'язку з вичерпанням можливостей основних концептуальних напрямів, залишаються досі неосвітленими.

1.6. Термін, як основа фахової мови.

Мова не є окремою системою, адже вона зазнає змін під впливом різноманітних зовнішніх та внутрішніх чинників. До зовнішніх чинників можемо віднести наявність будь-якого соціального устрою, а також політичні, економічні, культурні та торговельні зв'язки, а до внутрішніх – можливі особливості мовної системи, такі як лексичний склад, словотвір, граматику, орфографію тощо. Окрім цього, в мові постійно відбуваються процеси зникнення та появи нових слів, їх застосування, зміна значення тощо.

Теж саме стосується і галузі косметології, адже медицина не стоїть на місці і дуже стрімко розвивається. Тобто, з'являються нові процедури та вдосконалюються старі, застосовуються нові діючі компоненти та замінюються вже існуючі.

Перш ніж переходити до фахової мови, слід дати визначення, що таке саме косметологія. Під цим терміном розуміють - напрямок в медицині, який вивчає естетичні проблеми організму, зовнішності людини і розробляє методи їх корекції. Даній галузі притаманна фахова лексика таких галузей, як дерматології, фармакології, анатомії та хірургії, оскільки вони тісно пов'язані між собою.

Вперше, поняття «фахова мова» було використано у німецькій лінгвістиці, а лінгвіст Кост Лотар Хоффман пояснює визначення «фахова мова», як «сукупність усіх мовних засобів, які використовуються у спеціально окресленій комунікативній сфері з метою досягнення порозуміння між усіма фахівцями галузі» [17, с. 48]. На думку Лотара Хоффмана, ключовим моментом у дослідженні фахових мов є « стосунки фахових мов і національної літературної мови» [17, с. 48].

Як і до більшості понять, до терміну «фахова мова» вченні подають свої дефініції та тлумачення. На думку Т. Кияк «терміносистеми слід

досліджувати лише в руслі їхньої функціональної ваги в контексті, власне, фахових мов» [18, с. 218]. Таким чином, комплекс мовних одиниць, що застосовуються у певній конкретній сфері для взаєморозуміння комунікантів називають фаховою мовою. Вона слугує для формулювання та пізнання фахових об'єктів та особливих комунікативних потреб певного фаху. Як і для кожної мовної сфери, фаховій мові притаманна своєрідна лексика, її застосування, частотність та вживаність загальномовних лексико-граматичних одиниць.

Слід також додати, що фахова мова має низку певних особливостей, пов'язаних не лише, безпосередньо, з фахом та сферою використання, але і з її мовним вираженням. Тож, серед ознак фахової мови виділяємо:

1. Тісний взаємозв'язок із конкретною галуззю.
2. Особливий, притаманний тільки такій сфері, лексичний набір.
3. Міжнародний характер вживання фахової мови.
4. Наявність усної та писемної форм.
5. Використання мовних структур загальноновживаної лексики в межах фахової мови у конкретній сфері.

Певні групи лінгвістів мають досить полярні погляди на саме сутність поняття «фахова мова». Так, наприклад, Л. Симоненко, Г. Мацюк та Т. Панько вважають, що фахове мовлення та термінологія є поняттями розмежованими [19, с.35], в той час, як на думку таких лінгвістів, як А. Д'яков, Т. Кияк та З. Куделько – співвідносять фахову мову до термінології [20, с.103].

Функції фахової мови:

1. Найменування вузькопрофесійних особливих понять та систем таких понять.
2. Найменування загальних понять, що в свою чергу характеризується виразністю, емоційністю та експресивністю.

1.7. Вільність та зв'язаність термінологічних сполучень

Говорячи про вільність та зв'язаність термінологічних сполучень, слід згадати, що найбільш характерної ознакою термінологічних сполучень є здатність відтворюватись у науковому мовленні і така здатність уподібнює їх до фразеологізмів. В підтвердження такої тези, В.В. Виноградов подає логічний ланцюжок: «слово – фразеологічна одиниця (еквівалент слова) – вільний еквівалент фразеологічної одиниці – словосполучення.

«По ступені зв'язаності, словосполучення можна класифікувати на такі категорії:

1. Вільні, тобто продуктивні, які утворюються в процесі мовлення за допомогою обумовленого синтаксичними нормами даної мови об'єднання, необхідних йому, для вираження думки, слів;
2. Фразеологічні, тобто непродуктивні. Вони є готовими заздалегідь і вносяться мовцем на рівних правах зі словом;
3. Перехідні, або, як їх ще називають, напівпродуктивні, що лежать між двома першими класами словосполучень. Вони відрізняються від фразеологічних одиниць відсутністю цілісності номінації» [51 с. 47]

Обговорюючи проблему зв'язаності словосполучень, автори збірки «Проблеми неідіоматичної фразеології» стверджують, що «абсолютно вільних словосполучень не існує, якщо при дослідженні словосполучень дійсно враховувати усі фактори, що обмежують свободу мовця, більшість словосполучень є соціолінгвістично обумовленими» [52 с. 47].

Таким чином, вищеподану інформацію можна узагальнити таким чином:

1. Термінологічні словосполучення, займаючи проміжне положення між вільними словосполученнями та фразеологізмами, вірогідніше є більш прихильними до останніх. Це дає змогу низкі досліджень називати

зіставні терміни термінологічним фразеологізмами чи термінологічними фразеологічними одиницями.

2. Застосовуючи фразеологічний підхід до вивчення термінологічних словосполучень, ми стикаємось з рядом труднощів, а саме: в лінгвістичній літературі питання стосовно головної ознаки фразеологічної одиниці вирішується різними вченими по-своєму. І головна різниця у тому, що саме слід вважати головною ознакою фразеологізму: ступінь ідіоматичності чи цілісність номінації.

1.8. Тематичні групи термінологічних одиниць косметики

Основні тематичні групи термінів косметології та термінологічні одиниці розподілено згідно тематичних груп за допомогою лексикографічного аналізу за Д.Б.Темировою [50]. Об'єднання слів в одну групу здійснювалось за подібністю або спільністю функцій позначуваними словами предметів, явищ і процесів.

До основних тематичних груп предметної області «Косметологія» належать:

1. Тематична група «Суб'єкти»: *«Ινστιτούτο Πλαστικής Χειρουργικής και Κοσμετολογίας»* - «Інститут пластичної хірургії і косметології».
2. Тематична група «Область застосування косметологічних процедур»: *παχυσαρκία* – ожиріння.
3. Тематична група «Процедура лікування»: *λιποαναρρόφηση λέιζερ (λιπόλυση λέιζερ)* – лазерна ліпосакція.
4. Тематична група «Засоби косметології»: *μπότοξ* – ботокс.
5. Тематична група «Прибори для лікування»: *μυοδιεγερτής* – міостимулятор.

З матеріалу, поданого вище, можна зробити висновок, що більша частина термінів має іншомовне походження/є запозиченими. Також, аналіз даного матеріалу дозволив зробити висновок про те, що кількість виділених тематичних груп в українській та новогрецькій мовах збігається. Таким чином, когнітивне уявлення носіїв обох мов збігається.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Тож, підбиваючи підсумки викладеного вище матеріалу, можемо чітко ідентифікувати базові знання про термінологію, терміносистеми та термін, а саме: властивості терміну (системність, незалежність від контексту, міжнародність та стилістична нейтральність), вимоги до терміну (семантичні, прагматичні), етапи розвитку термінології та її характеристику (системність, штучність, абстрактність, відкритість тощо), ознаки фахової мови та класифікацію термінологічних сполучень (вільні, фразеологічні, перехідні).

Вивченням даної тематики займалися такі сучасні мовознавці, як М. Рапті, Г. Кзізопулос, К. Валеонтіс, К. Мадзарі, В.М. Лейчик, А.В. Суперанська, О.Н. Таранова та інші.

РОЗДІЛ 2 ТЕРМІНИ КОСМЕТИКИ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ У НОВОГРЕЦЬКІЙ МОВІ

2.1 Фахова мова косметики та косметології

Фахова мова косметології новогрецької мови є досить неоднорідною за своєю структурою, адже вона складається з ядра та периферії, де ядром виступають власне терміни косметології, а периферією – терміни таких галузей, як хімії, фармакології, гігієни, естетики, дерматології тощо. Такі лексичні групи, як номени, професіоналізми, групи загальноживаних слів, яка допомагають при описі термінологічних понять та, безпосередньо, термінологія косметології також відносяться до фахової мови. Для кращого розуміння, пропонуємо розглянути базову фахову лексику сфери косметології, серед них:

1. Дієслова: *φροντίζω* - доглядати, *καθαρίζω* - очищувати, *υγραίνω* - зволожувати, *ζεπλώνω* - змивати, *στρέφω* – обгортати.
2. Іменники: *το πρόσωπο* - лице, *τα χέρια* - руки, *η μύτη* - ніс, *τα χείλη* - губи, *η εμφάνιση* – зовнішність, *η μορφή* - вигляд, *η θεραπεία* – процедура.
3. Прикметники: *εξωτερικός* – зовнішній, *όμορφος* - красивий, *αγλαός* - естетичний, *λεπτός* - тонкий, *αισθαντικός* - чутливий, *συνταίριασμένος* – комбінований, *υγιής* – здоровий.

Кожна така термінологічна система має свої певні внутрішні закономірності. Тобто, одне й та саме слово може використовуватись у декількох терміносистемах, що надає такому слову багатозначності: *το τόνικ* – тонік, *η μάσκα* – маска, *η κρέμα* – крем, *το σπρέι* – спрей, *το αλοσμητικό* – дезодорант, *η γέλη* – гель, *η πούδρα* – пудра, *το κραγiόν* – помада.

Наприклад, слово «крем», якщо він використовується у сфері косметології означає напіврідкий препарат, що використовується для лікування та догляду за шкірою [21, т.1, с.638], у кулінарії – це густа солодка маса, яка використовується для виготовлення кондитерських виробів, а у взуттєвій промисловості це паста, призначена для догляду за взуттям.

За Н.О. Гимер, лексику галузі косметології можна упорядкувати у певну ієрархічну структуру, поділивши її декілька груп [23]:

1. Суперсистема: усі терміни, які вживаються у сфері косметології та медицини загалом. Вони є загальними для міжнародного використання, мають схоже значення, написання та вимову. Такій системі характерні інтернаціоналізми.

Наприклад: *το τόνικ* – тонік (від англ. *Tonic water* - тонізуюча вода) [22, с. 679]; *το σπρέι* – спреї (від англ. *Spray*) [22, с. 639].

2. Мегасистема: галузеві терміносистеми, які використовуються у літературній мові і мають зв'язок і з іншими лексичними розрядами.

Наприклад: *ο κηρός* – віск, *ο τόνος* – тон, *το φόντο* – фон, *το κρέμα* – крем.

3. Макросистема: ряд термінів конкретної галузі/сфери, у якій реалізуються міжгрупові зв'язки.

Наприклад гіперо-гіпонімічні: *πλασμοθεραπεία, μεσοθεραπεία, biorevitalization είναι θεραπείες* - плазмотерапія, мезотерапія, біоревіталізація – це процедури.

4. Мінісистема: ряд термінів, лексико-семантична група, яка включає в себе назви реалій (назв професій, приладдя, методів лікування, назв процедур тощо).

Наприклад:

- назви професій: *ο κοσμετολόγος* – косметолог, *ο δερματολόγος* – дерматолог;

- приладдя: *το ρόλερ* – ролер, *laser* – лазер;

- методи лікування: *η ανάπλαση* – регенерація, *η καθάρισμα* – очищення;

- назва процедури: *laser αποτρίχωση* – лазерна епіляція, *χημικά peeling* – хімічний пілінг, *μεσοθεραπεία προσώπου* – мезотерапія обличчя.

5. Мікросистема: кожний термін є окремою мовно-поняттєвою одиницею, яка складається з елементів плану вираження таких понять та плану їх

змісту.

Наприклад: *το βιοκρέμα - Καλλυντική κρέμα με τονωτικό και διεγερτικό αποτέλεσμα, η οποία περιλαμβάνει βιολογικά δραστικές ουσίες.* – Біокрем – *Косметичний крем тонізувальної та стимулювальної дії, до складу якого входять біологічно активні речовини.*

2.2. Понятійно-тематична класифікація термінів предметної області «Косметологія»

Проблема становлення і розвитку предметної області «Косметологія» та її термінологічного апарату є дуже актуальною, оскільки дана галузь медицини є досить новою як за кордоном, так і в Україні.

Основним питанням цієї проблеми можна вважати виявлення процесу формування терміносистеми косметології, що надзвичайно важливо у зв'язку з недостатньою розробленістю лексикографічного опису даної області. Розвиток наукового знання і науково-технічний прогрес є поштовхом до виникнення нових термінів для номінації об'єктів і явищ, оскільки термінологія є найважливішим засобом відображення професійного знання [39, с.111].

Для формування терміносистеми необхідне виконання наступних умов:

1. наявність спеціальної області, що має досить чітко окреслені межі;
2. існування системи загальних понять, що відносяться до цієї області;
3. наявність досить суворої теорії (концепції), яка описує цю область, так що система понять цілком входить в цю теорію;
4. функціонування певної природної мови і сформованої в її рамках мови для спеціальних цілей, лексичні одиниці якої можуть бути використані для позначення понять даної системи понять [40, с. 80].

Розглянемо дефініції слова «косметологія» в різних лексикографічних джерелах. В одному з найавторитетніших етимологічних словників нашого часу Макса Фасмера не зафіксовано слово «косметологія», але дається тлумачення слова «косметика»: косметика з франц. *cosmétique* від грец. *κοσμητικός*, *κοσμεῖν* «прикрашати» [41].

С.І. Ожогов і Н.Ю. Шведова подають своє тлумачення слова «косметологія»: розділ медицини, який займається лікувальною косметикою [42]. У «Малій медичній енциклопедії»: *косметологія* - (*косметика* + *грец. Λόγος* *вчення, наука*) область клінічної медицини, що вивчає характер і механізми виникнення косметичних дефектів і розробляє способи їх усунення, маскування і профілактики [43].

У вивченні системної організації термінологічних одиниць предметної області «Косметологія» одним з найважливіших етапів є понятійно-тематична класифікація. «Подвійна роль у термінології класифікації, - як зазначає Ж. Багана, відводиться при аналізі термінуючих понять і при аналізі лексичних засобів для їх позначення» [44, с. 46]. Не можна не погодитися з тим, що наукова класифікація - це упорядкований спосіб організації та подання понять. «Характеристики окремих типових об'єктів допомагають зрозуміти сутність класу в цілому і, класифікуючи поняття, об'єднувати їх в системи» [45, с.138].

Слід визначити поняття «тематична група» та його відмінність від поняття «лексико-семантична група». О.С. Ахманова, у своєму словнику лінгвістичних термінів, надає поняттю «тематична група» наступне визначення: «тематична група – це ряд слів, що більш-менш близько збігаються за своїм основним семантичним змістом, тобто за належністю до одного й того ж семантичного поля» [46, с. 118]. Актуальним, наразі, є визначення Л.М. Васильєва, який під лексико-тематичною групою вбачає «класи слів, які об'єднуються однією і тією ж типовий ситуацією або темою, але загальна (ідентифікуюча) сема для них не обов'язкова» [47, с. 105].

При виділенні тематичних груп «суттєвим є той факт, що, відображаючи ті чи інші явища дійсності, слова в мові пов'язані між собою, як і взаємопов'язані явища самої дійсності» [48, с. 9]. Лексико-семантична група - це об'єднання слів «за їх лексичним значенням, в той час, як тематична класифікація здійснюється на основі осмислення позначаючих понять за тематичною ознакою або сферою вживання, але при цьому не враховуються відносини, в яких знаходяться слова по їх значенню; в свою чергу, тематична група - це об'єднання слів, яке ґрунтується не на лексико-семантичних зв'язках, а на класифікації самих предметів і явищ» [49, с. 537].

2.3. Словотвір як спосіб формування нової лексики

До вивчення особливостей словотворення в мові, в цілому, є безсумнівний інтерес, так як правильне розуміння закономірностей сучасного термінологічного словотворення допомагає здійсненню практичного терміноутворенню.

В даний час, словотвір в термінології є джерелом великої кількості лінгвістичних досліджень, присвячених різним терміносистемам на базі численних мов.

Однак, незважаючи на велику кількість робіт, проблема термінологічного словотвору є недостатньо розробленою, в основному способи словотворення термінів співвідносяться зі способами створення загальнолітературної лексики.

Словотвір нових лексем є найпоширенішим процесом формування нової лексики будь-якої мови [14, 69]. Згідно з Ксізопулосом, у кожній мові, певні лексичні елементи можуть бути основою для створення похідних слів [15, 266].

Словотвір визначається як «процес утворення нових слів шляхом об'єднання основи та афіксу [16, 138]. Більш того, Ралі вважав, що такий словотвір міг відбуватися в давньогрецькій мові, навіть без процесу чергування голосних [16, 140]. Він, також, вважав, що словотвір, який відбувається шляхом об'єднання основи та афіксу може здійснюватися шляхом видозміни, тобто зміною граматичної категорії у словах з однаковою формою та подібним значенням [16, 141].

Процес приєднання афіксів, що називається афіксацією, складає важливу частину морфології і словотворення більшості мов світу, що розрізняються в типологічному плані переважно використанням однієї з таких різновидів афіксації, як суфіксація або префіксація та їх використанням в дериваційній або ж флективній морфології [69, с. 12].

На думку О.С. Ахманової, «Аффіксація - це морфологічний процес (Явище), що полягає в приєднанні афіксів до коріння або основам» [70, с. 61]. Аффіксація є одним з найбільш продуктивних способів словотворення.

Префікси і суфікси – це службові лексичні морфеми, що не збігаються з основами, самостійно функціонуючих в мові, лексичних одиниць (префікси передують основі, суфікси слідує за нею).

Під словотворчими приставками розуміємо префікси, суфікси чи інфікси [55, с. 342]. За словами Рапті [53, с. 24], такі префікси особливо часто з'являються в медичній лексиці: **ανα-, αντι-, περί-, про-, прос-, συν-, υπέρ, αλό-**. Крім того, префікси **α-, δυσ-, εν-** також з'являються в медичній термінології із суто префіксальним характером, тоді як префікс **ξε-** відсутній через те, що він з'явився ще у період середньовіччя і не має вивченого характеру префіксів, що використовуються при формуванні термінів грецької медичної термінології. [53, с. 24].

За її словами, префікс **-εν** зберігає позитивні семантичні риси, які він має у загальній лексиці, як, наприклад, у випадках:

- *Εύπνοια – сонливість;*

- *Ευφορία* – *ейфорія*.

в той час як префікси **α-**, **δυσ-**, **ανα-** також вказують на негативні відтінки значень недостатності-аномалії (α), а також труднощів у чомусь та поганої якості, стану тощо (δυσ), як, наприклад, у таких випадках:

- *Αρρυθμία* – *аритмія*
- *Δυσεντερία* – *дизентерія*
- *Αναφυλαξία* - *анафілаксія*.

Наступними в медичній термінології є префікси **δια-** та **συν-**, які передають відтінок "розділення" та "об'єднання" відповідно.

- *διαθερμία* – *діатермія*;
- *διαστολή* – *розширення*;
- *διαπίηση* – *нагноєння*;
- *διάγνωση* – *діагностика*;
- *σύνδεσμος* – *перев'язка*;

Префікси, що мають часове значення в медичній термінології, мають не лише одне значення, а це **δια-**, **επι-**, **μετα-** та **προ-**

- *διατηρώ* – *підтримувати*;
- *επιδερμίδα* – *епідерміс*;
- *μεταβάλλω* – *змінювати*;
- *προσώρινος* – *тимчасовий*.

Префіксами, що несуть, по-перше, часове значення в медичній термінології, є **αντι-**, **εν-**, **επι-**, **ημι-**, **μετα-**, **παρα-**, **προ-**, **υπερ-** και **υπο-**.

- *Αντιβιοτικό* – *антибіотик*;
- *Αντισηπτικό* – *антисептик*.

По-друге, протилежне ставлення до чогось, як у випадку:

- *Αντίδραση* – *реакція*;
- *Αντιοξειδωση* – *антиоксидант*.

По-третє, може позначати щось, що стоїть перед чимось іншим, наприклад:

- *αντιβράχιο* – передпліччя.

Крім того, префікс **εν-** загальній термінології зберігає, по-перше, досить загальне значення, по-друге значення інтеграції в певну ситуацію і, по-третє, переконливе значення того, що щось характеризується існуванням значною мірою елемента, вираженого вихідним словом [53, с. 36-38]. Типовими випадками є слова:

- *ένζυμο* – фермент;
- *έγχυση* – ввід;
- *εμπύρετος* – лихорадка;
- *εγχειρισμένος* – хірургічне втручання.

Префікс **ημι-** виражає хворобливий стан частини тіла наполовину, тобто з одного боку. Типовими прикладами є слова:

- *ημιπληγία* – геміплегія;
- *ημισφαίριο* – півкуля.

У медичній термінології префікс **παρα-** несе значення порівняння разом із значеннями спорідненості, перебільшення та помилки [53, с. 41].

- *Παράλυση* – параліч;
- *Παραρμηνεύω* – спотворювати;
- *Παραζηλώνω* – розрізати.

Префікс **υπερ-** вказує, що щось розміщується над чимось іншим, але також виражає перебільшення [53, с. 42]:

- *Υπερτροφία* – гіпертрофія;
- *Υπερμεγέθης* – величезний.

Префікс **υπο-** передбачає, що щось розміщується під чимось іншим, як у випадках:

- *Υπόστρωμα* – нижній шар.

А також – на знижений та ненормальний стан у сенсі недосконалого складу та існування, як у випадках:

- *Υποθερμία – гіпотермія.*

Наступна частина префіксів виражає значення місця, але відображають рух у медичній термінології: **αμφι-**, **ανα-**, **από-**, **εισ-**, **εκ-**, **περί**, **προς-**. Сюди також входить префікс **δια-**. Префікс **αμφι-** у медичній галузі має значення «взаємодію двох факторів» і «близькість» [53, с. 43-44].

- *Αμφιφανής – видимий*
- *Αμφίστομος – двосторонній.*

Префікс **ανα-** виражає значення руху, повторного акту та фази позбавлення або закінчення (Rapті, 2010: 45), як у випадках:

- *Ανάνηψη – реанімація;*
- *Ανακτώ – відновлювати.*

З медичної точки зору, поява префікса **απο-** може виражати, по-перше, значення переходу від початкової точки, по-друге - завершення роботи, виражене вихідним словом, по-третє - видалення, по-четверте - залишок і по-п'яте - перебільшення значною мірою ситуації [53, с. 47].

- *Απόστημα – абсцес;*
- *Απόφραξη – закупорення.*

Префікс **εισ-** виражає значення руху всередину [53, с. 48-49].

- *Είσδυση – введення.*

На противагу попередньому – префікс **εκ-**, що несе значення руху назовні.

- *Εκχύμωση – кровопотік;*
- *Εκδώρα – садна.*

Префікс **περι-** означає навколо, з усіх боків, а саме навколо області чи органу ураження, захворювання, що вражає зовнішню частину тіла [53, с. 51].

- *Περιτόλιγμα – обгортання.*
- *Περιρράπτω – зашивати.*

Щодо суфіксів та їх семантичної функції - вони займають домінуюче положення в медичній та косметологічній термінології і в кожному окремому випадку мають своє певне семантичне значення. Зокрема, згідно з Рапті [53,

с. 53-54] вони можуть вказувати на «місцезнаходження», як наприклад суфікс **-αίος** що вказує на те, що ідентифікатор знаходиться в тій чи іншій частині тіла:

- *Γναθιαίος* – щелепний;
- *Μετωπιαίος* – лобовий.

Наступний суфікс **-ίτιδα** в медицині утворює терміни жіночого роду і вказує на наявність запалення в органі або тканині, наприклад:

- *Δερματίτιδα* – дерматит;
- *Κυτταρίτιδα* – целюліт.

Такі суфікси, як **-ώδης** та **-ώμα** вказують на склад, тобто матерію, з якої щось складається [53, с. 55].

- *Βλενώδης* – слизовий;
- *Λιπόδης* – жировий;
- *Ινώδης* – волокнистий;
- *Πυώδης* – гнійний;
- *Πορώδη* – пористий;
- *Σμυγματώδης* – комбінований.

Суфіксами, що ідентифікують ситуацію або характеризують властивість, є **-ότητα** та **-ικός** [53, с. 56].

- *Νευρικότητα* – нервозність;
- *Αποτελεσματικότητα* – ефективність;
- *Νευρικός* – нервовий.

«У сучасній грецькій медичній термінології суфікс **-ωση** є дуже важливим, оскільки він зустрічається у великій кількості медичних термінів і може позначати захворювання, стан, фізіологічний стан, патологічний стан, процес, результат та лікування» [53, с. 57].

- *Αντιβίωση* – антибіотики;
- *Κόπωση* – втома;

- *Τνωση* – фіброз.

Як і більшість медичної термінології, лексичний склад сфери косметики та косметології також має за основу грецькі приставки та походження в цілому. За частотністю вживання у препозиції термінології косметики та косметології виділяємо наступні приставки: **αυτο-, αλλο-, φώτο-, ύδρο-, κρύο-, θέρμο-, στερεο-** та ін. «Словотвірний потенціал названих терміноелементів свідчить про те, що саме вони утворюють у названій терміносистемі слова з новими значеннями» [61, с.12]. Під терміноелементом розуміємо елемент, який має фіксовану позицію та змістову єдність.

- ΑΥΤΟ – [від грецьк. auto – само].

Багатозначний елемент, який охоплює декілька терміносистем.

- а) власний;
- б) само;
- в) автомобільний;
- г) автоматичний.

- ΑΛΛΟ – [від грецьк. allos – інший].

Відповідає значенню «інший», «сторонній», «чужорідний» [Там само, с. 35]

Αλλοτρίχια – алотрихія – патологія росту волосся: жорсткі, стоншені, знебарвлені і спірально закручені волосини [58, т. 1, с. 75].

Allotrichia, ae f [allo- + G. θρίξ, τριχός *thrix, trichos* волос]; E.

- ΦΩΤΟ – [від грецьк. phos (photos) – світло].

У першому випадку відповідає поняттям:

- а) «діючий, за допомогою світла;
- б) заснований на дії світла.

У другому випадку позначає те, що пов'язане із фотографією» [59, с. 727]

Φωτοδερμία – фотодерматоз – дерматоз, зумовлений підвищеною чутливістю шкіри до сонячних променів [58, т. 2, с. 633].

Photodermatitis, is f [photo- + G. δέρμα, ατος† + -osis]; E.*

- ΥΔΡΟ – [від грецьк. hydor – вода].
Відповідає поняттям «температура», «тепло» [59, с. 670].
Υδρομασάς – гідромасаж – у, ч. [гідро... + масаж] – Масаж під водою, що відбувається за допомогою підвищеного тиску води, з лікувальною та профілактичною метою [59, с. 135].
- ΚΡΥΟ – [від грецьк. kryos – холод, мороз, лід].
Вказує на поняття, що має зв'язок з льодом та низькими температурами [59, с. 357]: *Κρυοθεραπεία – криотерапія – і, ж. [крио... + терапія] – лікування холодом; здійснюють шляхом охолодження шкіри або частини тіла з метою зменшення болю, запальних явищ, набряків, як кровоспинний засіб тощо [59, с. 358].*
- ΘΕΡΜΟ – [від грецьк. therme – жар, тепло].
Відповідає за означення відношення до тепла [59, с. 111].
Θερμορρυθμίσεις – терморегуляція, – і, ж., фізіол – сукупність фізіологічних процесів, спрямованих на підтримання відносно постійної температури тіла людини й теплокровних тварин [59, с. 542].
- ΣΚΛΗΡΟ – [від грецьк. skleros – твердий].
Відповідає поняттям «затвердіння», «ущільнення» [59, с. 630].
Σκληρόδερμα – скліродермія – і, ж., мед – хронічне захворювання шкіри людини, яке характеризується ущільненням шкіри і підшкірної клітковини [59, с. 548].
- ΔΕΡΜΑ – [від грец. derma (dermatos) – шкіра].
Відповідає поняттям «шкіра», «шкірна хвороба».
Δερματολογία – дерматологія – розділ медицини, який вивчає будову і функціонування шкіри і її придатків [58, т. 1, с. 373].
- ΒΙΟ – [від грец. bios – життя]
Означає життя(біографія), життєві процеси, біологічний [59, с. 99].
Βιοπαρασκευάματα – біопрепарати – препарати природного походження,

які застосовують для цілеспрямованої дії, з метою профілактики й лікування хвороб [58, т. 1, с. 141].

biopraeparata, orum n/pl. [bio- + praeparare, pp. praeparatus приготування]; E. Biopreparations

- МЕЛАН (O)– melan(o)- [G. μέλας, μέλανος melas, melanos чорний].

У першому випадку означає:

а) «темний, чорний.

У другому випадку:

2) той, що стосується меланіну» [58, т. 2, с. 90].

Μελανογόνο – меланоген – у, ч. – безбарвна речовина, яка може перетворюватися у меланін [58, т. 2, с. 90].

melanogenim, I n [melano- + G. Γίγνομαι gignomai творити, ставати];

E. Melanogen.

- ФҮТО – [G. φυτόν phyto рослина].

Позначає те, «стосується рослини» [58, т. 2, с. 626].

Φυτοκαλλυντικά – фітокосметика - застосування рослин і рослинних препаратів для збереження, поліпшення, створення чи відновлення краси людського тіла, усунення появи зовнішніх ознак старіння, профілактики, маскування і лікування косметичних дефектів [Там само, [60, с. 12].

- МІКРО – [G. μικρός micros малий].

Позначає:

1) найменший;

2) одна мільйонна одиниці в метричній системі або SI;

3) дуже мала кількість речовини в об'ємі (у хімії);

4) видимий тільки в мікроскопі [58, т. 2, с. 97].

Μικροτράυμα – мікротравма - це ушкодження, викликане яким-небудь впливом (однократним або багаторазовим), однотипним, незначним по

силі, але перевищуючим межі фізичного опору тканин і приводять до порушення їхніх функцій і структури [58, т. 2, с. 99].

- MEZO – [від грец. μέσα – всередині]. Позначає те, що знаходиться всередині. *Μεσοθεραπεία* – мезотерапія - метод введення лікувальних чи гомеопатичних препаратів безпосередньо в жирову чи фіброзну тканину низькими дозами шляхом мікроін'єкцій [60, с. 20].

Таким чином, ми можемо спостерігати, що вище представлені терміноелементи використовуються і в інших терміносистемах, але конкретно у фаховій мові косметики та косметології, вони утворюють терміни із абсолютно відмінним значення, якщо порівнювати їх з іншими галузевими терміносистемами.

Також, важливим висновком є те, що більша частина термінів з міжнародними компонентами косметичної галузі утворюється за рахунок префіксоїдів іншомовного походження, а не суфіксоїдів.

Загалом, проведений порівняльний аналіз дозволяє стверджувати, що способи формування медичних, косметичних термінів не відрізняються від способів звичайного словотворення. Хоча для утворення термінів медицини, косметики та косметології в обох мовах використовується суфіксація, префіксація.

Аффіксація є провідним способом словотворення як в новогрецькій, так і українській мовах. У новогрецькій мові аффіксація є другою по продуктивності.

Залежно від словотвірного афікса, що бере участь в створенні терміна, похідні терміни у двох мовах утворюються за суффіксальним, префіксальними і префіксально-суффіксальним моделям. Префіксація в порівнюваних мовах є більш поширеним способом словотвору, ніж суфіксація.

2.4. Терміни-інтернаціоналізми новогрецької мови

У цьому підрозділі перелічено інтернаціоналізми новогрецької спеціальної мови медично-косметологічної термінології. Аналіз відбувався за допомогою електронного словника новогрецької мови [56].

- *Αθηρογένεση - Atherogenesis* [λόγ. < νλατ. *atheroma* (στη νέα σημ.) < λατ. *atheroma* < ελνστ. *ἀθήρωμα* `εξόγκωμα με υλικό σαν χυλό'] + [λόγ. < αρχ. *γένεσις*]
- *Αγγειογραφία - Angiography* [λόγ. *αγγεί(ον)*] + [αρχ. *γράφω*]
- *Αδενεκτομή - Adenectomy* [λόγ. < αρχ. *ἀδήν*] + [λόγ. < αρχ. *τέμνω*]
- *Αίμαρθρο - hemarthros* [λόγ. < νλατ. *hemarthrosis* < *hem(o)-* = *αιμ(o)-* + *arthrosis* = *άρθρωσις* με σύντμ. *άρθρωσις* > *άρθρον*]
- *Αιματέμεση- Hematemesis* [λόγ. < γαλλ. *hématemèse* < *hémat(o)-* = *αιματ(o)-* + αρχ. *ἔμε(σις) -ση*]
- *Αιμοθώρακας- hemothorax* [αρχ. *αχμα*] + [αρχ. *θώραξ*]
- *Γαστραλγία- Gastralgia* [λόγ. < γαλλ. *gastralgie* < *gastr(o)-* = *γαστρ(o)-* + *algie* = *-αλγία*]
- *Γαστρεκτομή- Gastrectomy* [λόγ. < γαλλ. *gastrectomie* < *gastr(o)-* = *γαστρ(o)-* + *-ectomie* = *-εκτομή*]
- *Γαστρεντερίτιδα=Gastroenteritis* [λόγ. < νλατ. *gastroenteritis* < *gastro-* = *γαστρο-* + *enter(o)-* = *εντερ(o)-* *-itis* = *-ίτις* > *-ίτιδα* με αποβ. του *-ο-* πριν από άλλο φων.]
- *Βιοψία= Biopsy* [λόγ. < γαλλ. *biopsie* < *bi(o)-* = *βι(o)-* + αρχ. *ὄψις* *-ία*]
- *Γαλακτόρροια-Galactorrhea* [λόγ. < νλατ. *galactorrhoea* < *galacto-* = *γαλακτο-* + *-rrhoea* = *-ρροια*]
- *Γαστροσκόπηση=Gastroscopy* [λόγ. < γαλλ. *gastroscope* < *gastro-* = *γαστρο-* + *-scopie* = *-σκόπη(σις) -ση*]
- *Γυναικολόγος=Gynecologist* [λόγ. < γαλλ. *gynécologue* < *gynéco(logie)* = *γυναικο(λογία) -logue* = *-λόγος*· *λόγ.* *θηλ.* *χωρίς διάκρ.* *γένους*]

- Δερματολογία=*Dermatology* [λόγ. < γαλλ. *dermatologie* < *dermato-* = δερματο- + *-logie* = -λογία]
- Δυσφαγία=*Dysphagia* [λόγ. < γαλλ. *dysphagie* < *dys-* = δυσ- + αρχ. φαγ- (τρώγω) *-ie* = -ία]
- Εμβρυολογία=*Embryology* [λόγ. < γαλλ. *embryologie* < *embryo-* = εμβρυο- + *-logie* = -λογία]
- Εμμηνόπαυση=*Menopause* [λόγ. έμμη(ν)α) -ο- + παύσ(ις) -ση μτροφδ. γαλλ. *ménopause* < *méno-* < αρχ. μμηνο- (μήν) + *-pouse* < αρχ. παῦσις]
- Επιδημιολογία=*Epidemiology* [λόγ. < γαλλ. *épidémiologie* < αρχ. έπιδημί(α) -ο- + *-logie* = -λογία]
- Ηλεκτροεγκεφαλογραφία=*Electroencephalography* [λόγ. < διεθ. *electro-* = ηλεκτρο- + *encephalo-* = εγκεφαλο- + *-graphy* = -γραφία]
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα=*Electrocardiogram* [λόγ. < διεθ. *electro-* = ηλεκτρο- + *cardiogram* = καρδιογράφημα]
- Ηλεκτρομυογράφημα=*Electromyography* [λόγ. < αγγλ. *electro myogramm* < *electro-* = ηλεκτρο- + *myogramm* = μυογράφημα]
- Ηπατολογία=*Hepatology* [λόγ. < γαλλ. *hépatologie* < *hépato-* = ηπατο- + *-logie* = -λογία]
- Κινησιοθεραπεία=*Kinesiotherapy* [λόγ. < διεθ. *kinesio-* = κινησιο- + *-therapy* = -θεραπεία]
- Λαρυγγεκτομή=*Laryngectomy* [λόγ. < γαλλ. *laryngectomie* < *laryng(o)-* = λαρυγγ(ο)- + *-ectomie* = -εκτομή]
- Λαρυγγοσκόπηση=*Laryngoscopy* [λόγ. < γαλλ. *laryngoscopie* < *laryngo-* = λαρυγγο- + *-scopie* = -σκόπη(σις) -ση]
- Μαστεκτομή=*Mastectomy* [λόγ. < νλατ. *mastectomy* < αρχ. μαστ(ός) + έκτομή]
- Μυασθένεια=*Myasthenia* [λόγ. < γαλλ. *myasthénie* < *my(o)-* = μυ(ο)- + αρχ. άσθένεια]

- *Ναρκοληψία*=*Narcolepsy* [λόγ. < γαλλ. *narcolepsie* < *narco-* < αρχ. *νάρκ(η)* -ο- + *-lepsie* = -ληψία]
- *Νεοπλασία*=*Neoplasia* λόγ. < γαλλ. *néoplasie* < *néo-* = νεο- + *-plasie* = -πλασία]
- *Νευραλγία*=*Neuralgia* [λόγ. < γαλλ. *névralgie* < *névr(o)-* = νευρ(ο)- + *-algie* = -αλγία (πρβ. μσν. *νευραλγία* περίπου ίδ. σημ.)]
- *Ξηροδερμία*=*Xeroderma* [λόγ. < γαλλ. *xérodermie* < *xéro-* = ξηρο- + αρχ. *δέρμ(α)* -ie =ία]
- *Ογκολογία*=*Oncology* λόγ. < διεθ. *onco-* < αρχ. *ὄγκο(ς)* + *-logy* = -λογία]

2.5. *Запозичені терміни медично-косметологічної термінології.*

Αναλύοντας τη διδακτορική διατριβή του Γεωργίου Ζαφειρί, μας εδωκεν η δυνατότητα να πραγματοποιήσουμε επιλογή μέρους των ξένων όρων της ελληνικής ιατρικής-κοσμητολογικής ορολογίας.

- *Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί* < (αγγλ.) *genetically modified organisms* και (γαλλ.) *organismes génétiquement modifiés* [57, σ.116]
- *Δείκτης Μάζας Σώματος* < (γαλλ.) *indice de masse corporelle* και (αγγλ.) *Body Mass Index* [57, σ.119]
- *Νεφρική Ανεπάρκεια* < (γαλλ.) *insuffisance rénale* και (αγγλ.) *Renal Insufficiency* [57, σ.124]
- *Ηρεμιστικό φάρμακο/χάπι* < (αγγλ.) *tranquillizer drug* και (γαλλ.) *medicament tranquillisant* [57, σ.128]
- *Ηρεμιστικό(το)* < (αγγλ.) *tranquillizer* και (γαλλ.) *tranquillisant* [57, σ.128]
- *Αρτηριακή πίεση* < (αγγλ.) *blood pressure* και (γαλλ.) *tension artérielle* ενώ απαντάται και ως *pression artérielle* [57, σ.129]
- *Αντισυλληπτικό χάπι* < (αγγλ.) *contraceptive pill* και (γαλλ.) *pilule contraceptive anticonceptionnelle* -με παράλειψη του ουσιαστικού- [57, σ.129]

- Αντισυλληπτικά (τα) < (αγγλ.) *contraceptives* και (γαλλ.) *contraceptifs anticonceptionnels* -με παράλειψη του επιθέτου- [57, с.129]
- Το χάπι <(αγγλ.) *the Pill* και (γαλλ.) *la pilule* [57, с.129]
- Το χάπι της επόμενης ημέρας < (αμερικ.) *the morning-after pill* και (γαλλ.) *la pilule du lendemain* [57, с.129]
- Υπό την επήρρεια < (γαλλ.) *sous l'influence (de)* [57, с.134]
- Σταθερά κρίσιμη (η κατάσταση της υγείας του παραμένει σταθερά κρίσιμη)< σε ελεύθερη απόδοση της αγγλικής : *critical but stable (condition)* [57, с.138]
- Ανακαλώ στη μνήμη< *rappeler à la mémoire* [57, с.140]

2.6. Структурний аналіз термінів косметики та косметології.

У цьому розділі, ми би хотіли звернути увагу на однослівні терміни, а саме на їх класифікацію, види та як вони представляються у фаховій термінологічній мові. У зв'язку з цим, слід з багатьох аспектів дефінування слова, вичленити одне, а саме: «слово є лексичною одиницею, що на морфологічному рівні є відокремленооформленим комплексом морфем, об'єднаних самостійним лексичним значенням» [62, с. 31–32].

Тож, однослівні терміни фахової термінології косметики та косметології можемо розподілити на такі категорії:

1. Термінологічні одиниці коренево-флексивної будови. Це такі слова, які при запозиченні прийшли із «мови-донора» у тій же фонетичній формі ,в якій вони вживались у рідній мові. Але такі ознаки властиві не тільки запозиченим словам, але й питомих. *Σκραμπ* – скраб; *δέρμα* – шкіра; *άφρος* – піна; *βλατίδα* – папула; *γάζα* – марля; *μάσκα* – маска; *κρέμα* – крем; *φρύδι* – брова; *κηρόρος* – воск; *λίπος* – жир.

2. Терміни – афіксальні деривати. Це такі терміни, до будови яких входять суфікси або префікси.

Αλλεργικός – алергічний; *αντιβακτηριακό* – антибактеріальний;
αρωματικός – ароматичний; *φαγούρα* – свербіж; *φλεγμονή* – запалення;
αφέψημα – відвар; *κομπρέσα* – примочка; *επίδεση* – бинтування;
επιδερμίδα – епідерміс; *αποτρίχωση* – епіляція; *οξύτητα* – кислотність;
συμπαγής – компактний; *αντίθετος* – контрастний; *επανόρθωση* – корекція.

3. Терміни – композитні деривативи. Слова-терміни, що утворені за допомогою складання двох коренів або основ, більшість з них мають двокомпонентний характер.

Αυτομαυρίσματος – автозасмага; *αλλοπλαστική* – алопластика;
αρωματοθεραπεία – ароматерапія; *βλεφαροπλαστική* – блефаропластика;
υποαλλεργικός – гіпоалергенний; *απολέπιση* – ексfolіація;
ηλεκτροδιέγερση – електроепіляція; *βιοτόνικ* – біотонік; *κοσμετολογία* –
 косметологія; *υδρομασάζ* – гідромасаж; *υποδερμίδα* – гіподерма;
μεσοθεραπεία – мезотерапія; *θερμογέλη* – термогель.

В свою чергу, терміни-композити можна розділити на:

- Композити із запозиченими основами:
βλεφαροπλαστική – блефаропластика; *υποαλλεργικός* –
γίποαλєρєєнний.
- Композити з національними основами:
αρωματοθεραπεία – ароматерапія; *υδροθεραπεία* – водолікування;
δίχρωμος – двоколірний;
- Композити комбіновані:
Αυτομαυρίσματος – автозасмага; *υδρομασάζ* – гідромасаж.

4. Терміни – юксапозити. До такої групи відносять терміни, які утворені в наслідок поєднання декількох слів в одне:

Αποσμητικό-αντιδρωτικό – дезодорант-антиперспірант; κρέμα-πούδρα – крем-пудра; κρέμα-τζέλ – крем-гель.

Однією з головних рис, яка відрізняє багатослівні терміни є їх зв'язок із науковими та науково-природничими поняттями, які важко позначити одним однослівним терміном. В.Марченко вважає, що «такий спосіб є досить продуктивним та успішним, враховуючи складність внутрішньої співвіднесеності у колі понять науки та техніки [62, с. 36–40].

За будовою словосполук у синтаксисі поділяють на:

1. Прості, тобто двокомпонентні семантико-синтаксичні об'єднання повнозначних слів. Вони, в свою чергу, мають декілька атрибутивних моделей.

- *Επίθετο + ουσιαστικό (прикметник + іменник):*
Αναζωογονητική μάσκα – оновлювальна маска; θρεπτική κρέμα – живильний крем; μαλακτική λοσιόν – пом'якшувальний лосьйон; τονωτικό τζέλ – тонізуючий гель.
- *Ουσιαστικό + ουσιαστικό στη γενετική πτώση (іменник + іменник у родовому відмінку)*
Καθωρισμός προσώπου – очищення шкіри; σύσφιξη του δέρματος – підтягнення шкіри; λείανση του δέρματος – шліфування шкіри; αφαίρεση ρυτίδων – усунування зморшок.
- *Ουσιαστικό + ουσιαστικό στη γενετική πτώση με την πρόθεση για (іменник + іменник у родовому відмінку із прийменником для)*
Τζέλ για το μπάνιο – гель для душі; λοσιόν για το σώμα – лосьйон для тіла; μάσκα για τις βλεφαρίδες – туш для вій; μολύβι για τα χείλια – олівець для губ; κρέμα για τα μάτια – крем для очей; αλάτι για το μπάνιο – сіль для ванни; σκούπισμα για το πρόσωπο – серветка для обличчя; τόνικ για καθαρισμό – тонік для очищення.
- *Ουσιαστικό + ουσιαστικό στη γενετική πτώση με την πρόθεση από (іменник + іменник у родовому відмінку із прийменником від)*

Προστασία από τον ήλιο – захист від сонця; μάσκα από ρυτίδες – маска від зморшок; γαλατάκι από εγκαύματα – молочко від опіків; διεγερτική κρέμα από ουλές – крем-стимулятор від рубців.

- Ουσιαστικό + ουσιαστικό στην αιτιατική πτώση με την πρόθεση με (іменник + іменник в орудному відмінку з прийменником з) *βιοτονικό με φυτοορμόνες – біотонік з фітогормонами; σαμπουάν με μαλακτικό – шампунь з кондиціонером; μάσκα με λάδι – маска з олією; κρέμα με φυτοεκχυλίσματα – крем з фітоекстрактами; μάσκα με γκουарάνα – маска з гуараною; міни σπρέι με άρωμα – міні-спрей з парфумами; τονωτικό με φυτοορμόνες – тонік з фітогормонами; κάψουλες με βιταμίνες – капсули з вітамінами.*

2. Σкладні, тобто багатокomпонентні, що об'єднують три і більше слів. Тут також маємо декілька можливих моделей-конструкцій:

- Επίθετο + επίθετο + ουσιαστικό (прикметник + прикметник + іменник) *ελαφρύ ματ κραγιόν – ніжно-матова губна помада; ενυδατική κρέμα νύχτας – нічний зволожувальний крем; κρέμα προσαρμογής ημέρας – денний адаптивний крем; ελιξίριο καθαρισμού κατά της γήρανσης – антивіковий очищувальний еліксир; συμπυκνωμένος ορός αντιγήρανσης – концентрована анти-вікова сироватка; λοσιόν αποκατάστασης νύχτας – нічний відновлювальний лосьйон; διορθωτικός παράγοντας σύσφιξης – корегувальний зміцнювальний засіб.*
- Επίθετο + ουσιαστικό + ουσιαστικό στη γενετική πτώση με την πρόθεση για (прикметник + іменник + іменник у родовому відмінку із прийменником для) *αφριστικός μους για το χτένισμα – піноутворювальний мус для*

υκλαδκι; αντηλιακό κρέμα για το πρόσωπο – сонцезахисний крем для обличчя; ενυδατικό τζελ για μαυρίσμα – зволожувальний гель для засмаги; μη χειρουργική απολέπιση για το πρόσωπο – безоπεраційний пілінг для обличчя.

- Επίθετο + ουσιαστικό + ουσιαστικό στην αιτική πτώση με την πρόθεση με (прикметник + іменник + іменник в орудному відмінку із прийменником з)

ενισχυτικό τζελ με μικροσφαιρίδια – укріплювальний гель з мікросферами; αντι-κυτταρίτιδα τζελ με ορμόνες – антицелюлітний експрес-гель з гормонами; εντατικό μασάζ με ακροφύσια – інтенсивний масажер з насадками.

- Ουσιαστικό + ουσιαστικό + ουσιαστικό (στις γενική και αιτιατική περιπτώσεις με προθέσεις) (іменник + іменник + іменник (у родовому та орудному відмінках із прийменниками)

Μάσκα- revitalizing με εκχύλισμα γκουαράνα.

Термінологічні словосполучення є описовим тип найменувань, яким властиві такі ознаки: призначення, принцип роботи, функція, склад, консистенція, колір. Саме описові найменування в більшій мірі здатні відобразити властивості і специфічні ознаки денотатів.

Лексичні властивості номінованих предметів виражаються в порівнюваних мовах прикметниками і іменниками (у різних формах, відмінках тощо), а граматичне оформлення відбувається за допомогою суфіксів, прийменників, закінчень.

2.7. Класифікація термінів за семантичними групами.

Фахова термінологічна лексика косметики та косметології досить насичена запозиченими словами з різних мов, переважно з латинської, англійської та французької. Такі запозичені слова-терміни ми можемо поділити на декілька семантичних груп.

1. Безпосередньо косметологічні слова-терміни, тобто основні поняття, якими користуються усі працівники даної сфери (дерматологи, косметологи, працівники косметичних закладів та люди тих спеціальностей, що мають відношення до медицини).

Δέρμα – дерма; δερματολογία – дерматологія; епідερміδα – епідерміс.

2. Терміни, які відповідають назвам хвороб шкіри та вад зовнішності людини.

Σπίλος – невус; κυτταρίτιδα – целюліт; σπυρί – папула; στίγματα – пігментація; ψωρίαση – псоріаз; ρυτίδα – зморшка; μύυροι κύκλοι – темні кола.

3. Терміни, що позначають назви продуктів та товарів, якими користуються для догляду за обличчям, шкірою, а також декоративних засобів.

Μάσκα – маска; βάλσαμο – бальзам; κρέμα – крем; κραγίόν – помада; κοκκινάδι – рум'яна; масκάρα – туш; τζελ – гуль; τόνικ – тонік; κρεμα ματιών – крем для очей; κονσίлер – консилер; πούδρα – пудра; πινέλο – пензлик; μολύβι ματιών – олівець для очей; τζελ για τα φρύδια – гель для брів; σπρέι – спрей.

2.8. Класифікація термінів за тематичними групами.

Також, можемо виділити основні тематичні групи термінів косметології, термінологічні одиниці розподілені згідно тематичних групах за допомогою

лексикографічного аналізу за Д.Б.Темировою [50]. Об'єднання слів в одну групу здійснювалось за подібністю або спільністю функцій позначуваними словами предметів, явищ і процесів.

До основних тематичних групах предметної області «Косметологія» належать:

1. Тематична група «Суб'єкти» (люди та організації, що мають відношення до косметологічної галузі): *«Ινστιτούτο Πλαστικής Χειρουργικής και Κοσμετολογίας» - «Інститут пластичної хірургії і косметології», Κλινική Αισθητικής Ιατρικής - клініка естетичної медицини, κοσμετολόγος - косметолог, δερματολόγος - дерматолог, θεραπευτής λέιζερ - лазеротерапевт, ποδίατρος - подолог, δερματοβενερεολόγος - дерматовенеролог, αισθητικός κοσμητολόγος - косметолог-естетист, γναθοπροσωπικός και πλαστικός χειρουργός – щелепно-лицьовий та пластичний хірург.*
2. Тематична група «Область застосування косметологічних процедур» (діагностика, профілактика, лікування захворювань, усунення косметичних недоліків шкіри, вроджених і набутих дефектів голови, обличчя і тіла): *παχυσαρκία – ожиріння, κυτταρίτιδα – целюліт, εστιακή αλωπεκία – вогнищева алопеція, προσωρινή αλωπεκία – тимчасова алопеція, ελιά – невус (родимка).*
3. Тематична група «Процедура лікування» (методики застосування зовнішніх косметичних засобів, масажні методики, ін'єкційні методики (контурна пластика, , мезотерапія), апаратні (фізіотерапевтичні) методики (ультразвук, лазерна терапія, фототерапія, пресотерапія, електричні струми, магнітотерапія та інші фізичні методи впливу на організм, що дозволяють вирішити естетичні проблеми людини), хірургічна косметологія): *λιποαναρρόφηση λέιζερ (λιπόλυση λέιζερ) – лазерна ліпосакція ,*

φωτοαναζωογόνηση – фотоомолодження, ξεφλούδισμα - пілінг, καθαρισμός προσώπου – чистка обличчя, διαδικασία ανύψωσης RF – процедура RF-ліфтингу, μιοδιέγερση – міостимуляція, κρυοθεραπεία – кріотерапія, λιπομασάζ – ліпомасаж, επανεμφάνιση δέρματος (δερματική διάβρωση) – шліфування шкіри, λεμφική αποστράγγιση – лімфодренаж, βιολιποαπολίωση – фотоепіляція.

4. Тематична група «Засоби косметології» (декоративно-косметичні засоби, продукти косметичної хімії): *μπότοξ - ботокс, γκομάζ - гомаж, χρυσές κλωστές – золоті нитки, πληρωτικά με βάση το υαλουρονικό οξύ – філери на основі гіалуронової кислоти.*
5. Тематична група «Прибори для лікування» (апаратна косметологія): *μιοδιεγερτής – міостимулятор, LaserLift Rio, Perfect Photo Poration тощо.*

З матеріалу, поданого вище, можна зробити висновок, що більша частина термінів має іншомовне походження/є запозиченими. Також, аналіз даного матеріалу дозволив зробити висновок про те, що кількість виділених тематичних груп в українській та новогрецькій мовах збігається. Таким чином, когнітивне уявлення носіїв обох мов збігається.

2.9. Назви процедур та косметичних засобів новогрецькою мовою та їх аналоги в українській мові.

Сфера косметології зараз не стоїть на місці, вона активно розвивається, модернізується та вдосконалюється, що в свою чергу впливає на словниковий склад мови. Адже нових процедур, засобів та способів догляду за обличчям і тілом з'являється дедалі більше. Тож нижче наведено список процедур, який

застосовується у косметології та медицині новогрецької мовою та порівняння їх назв з аналогічними процедурами українською мовою.

Назва процедури новогрецькою мовою [65]	Назва процедури українською мовою	Примітки
Επεμβατικές Υπηρεσίες για το πρόσωπο – Інвазивні процедури для обличчя		
FASTBRACES ορθοδοντική θεραπεία	Ортодонтичне лікування FASTBRACES	Мається на увазі ортодонтична процедура, що виконується технікою FASTBRACES
Ανόρθωση Λαιμού	Підтяжка шиї	
Ανόρθωση Άνω Χείλους – Bat Wing Lip Lift	Підтяжка верхньої губи Bat Wing Lip Lift	Мається на увазі процедура, що виконується технікою Bat Wing Lip Lift
Βλεφαροπλαστική Διπλού Πλάνου	Подвійна блефаропластика	Блефаропластика нижньої та верхньої повіки
Εμφύτευση Μαλλιών	Імплантація волосся	
Ήπια Ανόρθωση(4D spring threads)	М'яка підтяжка лица 4D нитками	4D spring threads – 4D нитки
Όμορφο χαμόγελο για γυναίκες (gummy smile)	«Красива посмішка» (gummy smile)	Мається на увазі ортодонтична процедура, що виконується технікою gummy

		smile
Ρινοπλαστική	Риноластика	
Smart Lift προσώπου γρήγορης ανάρρωσης	Швидке відновлення обличчя Smart Lift	Мається на увазі процедура, що виконується технікою Smart Lift
Ωτοπλαστική γρήγορης ανάρρωσης	Отоластика швидкого відновлення	Процедура, яка не потребує тривалого процесу одужання
Γενειοπλαστική	Геноластика	
ThermiTight™ Λιπόλυση – Σύσφιξη	Ліполіз ThermiTight	Мається на увазі процедура, що виконується технікою ThermiTight
Platinum Face Therapy	Platinum Face Therapy	Міжнародна назва процедури, що не перекладається
IPL πανάδες	IPL терапия ластовиння	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL
Ιατρικός καθαρισμός	Лікувальна чистка	
Ενζυμικό peeling	Ензимний пілінг	
IPL για αγγειακές αλλοιώσεις	IPL терапия судин	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL

IPL για ακμή	IPL терапия акне	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL
Ιατρικά Peelings	Лікувальний пілінг	
IPL Laser	Лазерна IPL терапия	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL
IPL για φωτογήρανση	IPL терапия від фотостаріння	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL

Назва процедури новогрецькою мовою [65]	Назва процедури українською мовою	Примітки
Επεμβατικές Υπηρεσίες για το σώμα– Інвазивні процедури для тіла		
Γρήγορης Ανταπόκρισης Διαμόρφωση Σώματος	Швидка корекція фігури	
Υπεριδρωσία – ThermiDry™	Лікування гіпергідрозу ThermiDry	Мається на увазі процедура, що виконується технікою ThermiDry
ThermiTight™ Λιπόλυση – Σύσφιξη	Ліполіз ThermiDry	Мається на увазі процедура, що виконується технікою ThermiDry
Vaser διαμόρφωση	Моделювання тіла	

σώματος	вазером	
Laser Lipolysis – Smartlipo (απόλεια τοπικού)	Laser Lipolysis – Smartlipo	Μіжнародна назва процедури, що не перекладається

Назва процедури новогрецькою мовою [65]	Назва процедури українською мовою	Примітки
Μη Επεμβατικές Υπηρεσίες για το πρόσωπο – Неінвазивні процедури для обличчя		
Platinum Face Therapy	Platinum Face Therapy	Μіжнародна назва процедури, що не перекладається
Υπερμελάχρωση και φωτεινότητα δέρματος	Процедури проти гуперпігментації обличчя	
Ήπια Ανόρθωση(4D spring threads)	Μ'яка корекція 4D нитками	4D spring threads – 4D нитки
3D Liquid Facelift	3D Liquid Facelift	Μіжнародна назва процедури, що не перекладається
ThermiTight Λιπόλυση – Σύσφιξη	Ліполіз Thermi Tight	Μαється на увазі процедура, що виконується технікою ThermiTight
DNA θεραπεία αραίωσης μαλλιών	DNA Лікування тонкого волосся	Μαється на увазі процедура, що виконується технікою DNA

Σακούλες και μαύροι κύκλοι κάτω από τα μάτια	Лікування темних кіл під очима	
Liquid γενειοπλαστική (μη επεμβατική)	Неінвазивна геноπλαстика	
Ενέσιμα Υλικά Προσώπου	Ін'єкції для обличчя	
Θεραπεία Αλλαντοτοξίνης	Лікування ботулотоксином	
Αναίμακτη Βλεφαροπλαστική Thermi Lid	Безкровна блеφαροπλαστική Thermi Lid	Μαέτσηя на увазі процедура, що виконується технікою Thermi Lid
Τριχόπτωση και αντιγήρανση μαλλιών	Лікування випадіння та старіння волосся	
Liquid Rhinoplasty (μη επεμβατική ρινοπλαστική)	Неінвазивна ρινοπλαστική Liquid Rhinoplasty	
ThermiSmooth™ ματιών	Профілактика темних кіл ThermiSmooth	Μαέτσηя на увазі процедура, що виконується технікою ThermiSmooth
Aqualyx-Υδρολιπόλυση	Гідроліполіз Aqualyx	Μαέτσηя на увазі процедура, що виконується технікою Aqualyx
Μη Επεμβατικές Υπηρεσίες για το σώμα – Неінвазивні процедури для тіла		

Stretch mark solution (Ραγάδες)	Stretch mark solution для розтяжок	Міжнародна назва процедури, що не перекладається
IPL για αγγειακές αλλοιώσεις	IPL для судин	Мається на увазі процедура, що виконується технікою IPL
Υπεριδρωσία – ThermiDry	Гіпергідроз ThermiDry	Мається на увазі процедура, що виконується технікою ThermiDry
Aqualyx-Υδρολιπόλυση	Гідроліполіз Aqualyx	Мається на увазі процедура, що виконується технікою Aqualyx
NewLife (Παθητική γυμναστική)	Пасивна гімнастика NewLife	Процедура, що виконується за методикою NewLife
Τόνωση στήθους χωρίς χειρουργείο	Безопераційне збільшення грудей	
Ιατρικό Laser αποτρίχωσης	Медична лазерна епіляція	
Μεσοθεραπεία Κυτταρίτιδας	Мезотерапія целюліту	
LPG by Endermologie	LPG by Endermologie	Міжнародна назва процедури, що не перекладається
Total Thermo Slim	Термоковдра Total Thermo	

(θερμοκουβέρτα)	Slim	
3D Cryolipolysis	3D κριολιπολιζ	
I-lipo	Лазерний ліполіз	
ThermiTight Λιπόλυση – Σύσφιξη	Ліполіз ThermiTight	Мається на увазі процедура, що виконується технікою ThermiTight

Назва косметичного засобу новогрецькою мовою [66]	Назва косметичного засобу українською мовою	Примітки
Προϊόντα περιποίησης προσώπου – Засоби догляду за обличчям		
<u>Μάσκες Προσώπου</u>	Маски для обличчя	

Μάσκα Προσώπου για Αποτοξίνωση & Καθαρισμό	Детокс-маска для очищення обличчя	
Μάσκα Προσώπου για Ενυδάτωση & Καταπράυνση	Заспокійлива зволожувальна маска для обличчя	
Μάσκα Προσώπου για Σύσφιξη & Αίσθηση Lifting	Lifting маска для підтяжки обличчя	
Αντιρυτιδική και Συσφιγκτική Μάσκα Προσώπου	Зміцнююча маска для обличчя	
Μαύρη Μάσκα Προσώπου για Καθαρισμό & Ρύθμιση της Λιπαρότητας	Себорегулююча чорна маска для обличчя	
<u>Απολέπιση Προσώπου</u>	Скрабування обличчя	
Scrub Προσώπου για Βαθιά Απολέπιση	Скраб для глибоко відлущування обличчя	
Scrub Προσώπου για Ήπια Απολέπιση	Скраб для м'якого відлущування обличчя	
Καθαρισμός	Очищення	

Μαύρο Gel Καθαρισμού – Πρόσωπο & Μάτια	Чорний гель для очищення обличчя та очей	
Νερό Καθαρισμού Micellaire – Πρόσωπο & Μάτια	Μιцелярна вода для обличчя та очей	
Αφρός Καθαρισμού - Πρόσωπο & Μάτια	Πίνα для очищення обличчя та очей	
Γαλάκτωμα καθαρισμού 3 σε 1 – Πρόσωπο & Μάτια	Лосьйон для обличчя та очей 3 в 1	
Τόνωση Προσώπου	Тонізація обличчя	
Τόνικ Προσώπου από Ελληνικό Τσάι του Βουνού	Тонік для обличчя з грецького гірського чаю	
Καταπραϋντική και ενυδατική λοσιόν	Заспокійливий та зволожуючий лосьйон	
Serum	Серум	

Ορός Ενεργοποίησης Λάμψης για Ξεκούραστη Όψη	Сировтака для активації блиску та здорового вигляду обличчя	
Booster Αναζωογόνησης και Ενυδάτωσης	Підсилювач омолодження та зволоження	
Αντιρυτιδικός Ορός για Σύσφιξη & Lifting	Ліфтинг сироватка проти зморшок	
Κρέμες Προσώπου	Κреми для обличчя	
Λάδι Προσώπου για Αναδόμηση & Σύσφιξη	Відновлююче масло для підтяжки обличчя	
Απαλή Κρέμα Ενυδάτωσης πλούσιας υφής	Ніжний насичений зволожуючий крем	
Κρέμα για Σημάδια Γήρανσης & Ξεκούραστη Όψη - Πλούσια Υφή	Κрем насиченої текстури проти ознак старіння та здорового вигляду	
Oil-Free Κρέμα- Gel Ενυδάτωσης ελαφριάς υφής	Легкий Oil-Free зволожуючий крем-гель	Без масел
Κρέμα Ματιών	Κрем для очей	

Δροσιστικό Ενυδάτωσης Μάτια	Gel για τα	Освіжающий зволожуючий гель для очей	
Κρέμα Ματιών Σημάδια Γήρανσης & Ξεκούραστη Όψη	για	Κрем для очей проти ознак старіння та здорового вигляду	
Αντιηλιακά Προσώπου		Сонцезахистні засоби для обличчя	
Κρέμα Ελαφριάς Εξיסορρόπησης Λιπαρότητας με SPF 30 - Υψηλή Προστασία	Προσώπου Υφής της	Легкий балансуючий крем для обличчя з SPF 30 - Високого захисту	
Αντιρυτιδική Προσώπου Υψηλή Προστασία	Κρέμα SPF 50 -	Κрем для обличчя проти зморшок з SPF 50 - Високого захисту	

Назва косметичного засобу новогрецькою мовою [66]	Назва косметичного засобу українською мовою	Примітки
Προϊόντα περιποίησης μαλλιών – Засоби догляду за волоссям		
Αγωγή Τριχόπτωσης	Лікування випадіння волосся	

Τονωτικό Σαμπουάν Κατά της Τριχόπτωσης για Γυναίκες	Тонізуючий шампунь проти випадіння волосся для жінок	
Τονωτική Κρέμα για Αδύναμα Μαλλιά	Тонізуючий крем для слабкого волосся	
Σαμπουάν	Шампунь	
Σαμπουάν Λάμψης και Αναζωογόνησης	Шампунь для відновлення та сяяння	
Σαμπουάν για τη Ρύθμιση της Λιπαρότητας	Себорегулюючий шампунь	
Σαμπουάν Κατά της Ξηροδερμίας	Шампунь для сухої шкіρι голови	
Κρέμα Μαλλιών	Бальзам для волосся	
Μαλακτική Κρέμα Ενυδάτωσης	Пом'якшувальний зволожуючий бальзам	
Κρέμα Καθημερινής Χρήσης	Бальзам для щоденного використання	
Μαλακτική Κρέμα Προστασίας Χρώματος	Пом'якшувальний бальзам для захисту кольору волосся	
Κρέμα Μαλλιών Εξισορρόπησης για Λιπαρές Ρίζες & Ξηρές Άκρες	Бальзам для жирних коренів та сухих кінців волосся	
Μάσκες Μαλλιών	Маски для обличчя	

Μάσκα Μαλλιών Express Beauty για Ενυδάτωση	Зволожуюча Експрес- маска для волосся	
Μάσκα Θρέψης και Επανόρθωσης	Μаска для живлення та відновлення волосся	
Μάσκα Προστασίας Χρώματος για Βαμμένα Μαλλιά	Μаска для захисту фарбованого волосся	
Λάδια Μαλλιών	Μасло для волосся	
Λάδι κατά της Ξηροδερμίας και της Πιτυρίδας	Μасло проти лупи для сухої шкіри голови	
Λάδι Θρέψης και Επανόρθωσης για τα Μαλλιά	Μасло для живлення та відновлення волосся	
Αντηλιακό Λάδι Μαλλιών για Προστασία & Ενυδάτωση	Сонцезахисне масло для захисту та зволоження волосся	

Назва косметичного засобу новогрецькою мовою [66]	Назва косметичного засобу українською мовою	Примітки
Προϊόντα περιποίησης σώματος – Засоби догляду за тілом		
Αφρόλουτρο	Гель для душу	

Αφρόλουτρο Σώματος με Αιθέρια Έλαια	Гель для души з ефірними оліями	
Απαλό Αφρόλουτρο για Ευαίσθητες Επιδερμίδες	Нижний гель для души для чутливої шкіри	
Αφρόλουτρο Σώματος με Αιθέρια Έλαια Ecorack	Гель для души з ефірними оліями Ecorack	Ecorack – в еко-упаковці
Γαλάκτωμα Σώματος	Молочко для тіла	
Ενυδατικό Γαλάκτωμα Σώματος	Зволожуюче молочко для тіла	
Κρέμα Σύσφιξης και Αναδιαμόρφωσης	Моделюючий та зміцнюючий крем для тіла	
Ενυδατική & Καταπραϋντική Κρέμα Σώματος / Υποαλλεργική	Зволожуючий та заспокійливий крем для тіла / Гіпоалергенний	
Serum	Серум	
Ενισχυμένος Ορός Αναδιαμόρφωσης	Моделююча сироватка	
Σαπούνια	Μιλο	
Σαπούνι με Πρόπολη	Μιλο з прополісом	
Σαπούνι με Γιασεμί	Μιλο з жасміном	

2.10. Μεδιϋνι τερμίνι з елеμενταμι δαυνηογρεϋϋκωι μωυι. Νεζμίννι νυτρίυννι ζαποζιϋεννη.

За словами Хадзиса [63, с.36], лікарі, що наслідували Гіппократа систематизували та встановили терміни медичної термінології, що діють донині, зберігаючи своє початкове значення незмінним.

Такими термінами є:
σύμπτωμα – симптом, *διάγνωση* - діагноз, *θεραπεία* – терапія, *τραύμα* – травма, *σήψη* – сепсис, *διαβήτης* – діабет, *εντερίτιδα* - ентерит, *αρθρίτιδα* – артрит, *καρκίνος* – рак, *εκλαμψία* – еклампсія, *κόμα* – кома, *πανικός* – паніка, *υστερία* – істерія, *επιληψία* – епілепсія.

Христідіс, у своїх працях опирається на твердження Ліпуріса, який зазначав, що [64, с.884-892], для позначення ненормального, хворобливого стану організму, у давньогрецькій мові використовувались декілька ідентичних слів, які могли все ж мати трохи різний відтінок: *νόσος*, *νόσημα*, *πάθος*, *πάθημα*, *άρρωστία*, *άρρώστημα*, *ἀσθένεια*.

Протилежне значення, зазначене словом *υγής* (здоровий) та його похідними:

- іменник *υγεία* – здоровий;
- прикметники *υγιεινός* (здоровий) та *υγιηρός* (цілющий), (зазвичай вказують на сприятливий вплив на здоров'я людини зовнішніми факторами або речовинами);
- дієслова *υγιαίνω* (бути здоровим) та *υγιαάζω* (одужувати).

1. Медичний термін в міжнародній медицині: *thorax*
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘*θώραξ*’
 Медичний термін в новогрецькій мові: *θώρακας*
 Визначення: το άνω μέρος του κορμού του σώματος των σπονδυλωτών καθώς και η αντίστοιχη κοιλότητα, η οποία προστατεύεται από οστέι-να τοιχώματα και περιέχει τα κύρια όργανα της κυκλοφορίας και της αναπνοής (Λ.Ε.Γ.)
2. Медичний термін в міжнародній медицині: *dermis*
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘*δέρμα*

- Медичний термін в новогрецькій мові: δέρμα
 Визначення: το φυσικό εξωτερικό περικάλυμμα του σώματος του ανθρώπου και των ζώων(Λ.Ε.Γ.)
3. Медичний термін в міжнародній медицині: keratin
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘κέρα’
 Медичний термін в новогрецькій мові: κερατίνη
 Визначення: οργανική ουσία από την οποία αποτελείται η εξωτερική στιβάδα της επιδερμίδας του ανθρώπου και η οποία υπάρχει στα κέρατα, στις οπλές, στα νύχια και στα φτερά των ζώων (Ε.С.)
4. Медичний термін в міжнародній медицині: melanin
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘μέλας’
 Медичний термін в новогрецькій мові: μελανίνη
 Визначення: ουσία καστανού χρώμα-τος που βρίσκεται στην επιφάνεια του ανθρώπινου δέρματος (κυρίως της μαύρης φυλής) καθώς και στο τρίχωμα των ανθρώπων ή των ζώων (Λ.Ε.Γ.)
5. Медичний термін в міжнародній медицині: melanin
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘μέλας’
 Медичний термін в новогрецькій мові: μελανίνη
 Визначення: ουσία καστανού χρώματος που βρίσκεται στην επιφάνεια του ανθρώπινου δέρματος (κυρίως της μαύρης φυλής) καθώς και στο τρίχωμα των ανθρώπων ή των ζώων (Λ.Ε.Γ.)
6. Медичний термін в міжнародній медицині: zygomatic bone
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘ζύγωμα’
 Медичний термін в новогрецькій мові: ζυγωματικό (οστό)
 Визначення: τα δύο οστά του προσώπου που ενώνουν την κάτω σιαγόνα με το κρανίο, και το αντίστοιχο τμήμα των παρειών κάτω από τα μάτια (ΙΑΤΕ)
7. Медичний термін в міжнародній медицині: syndrome
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘σύνδρομος’
 Медичний термін в новогрецькій мові: σύνδρομο

Визначення: σύνολο συμπτωμάτων ή οργανικών ανωμαλιών, που η ταυτόχρονη παρουσία τους χαρακτηρίζει ορισμένες παθολογικές καταστάσεις, χωρίς όμως και να προσδιορίζει τα αίτια (Λ.Ε.Γ.)

8. Медичний термін в міжнародній медицині: allergy
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘ἄλλ(ος) + ἔργ(ον)

Медичний термін в новогрецькій мові: Αλλεργία
 Визначення: παθολογική υπερευαισθησία του ανθρώπινου οργανισμού σε διάφορες ουσίες, που εκδηλώνεται με εξανθήματα, με κνησμό, με βρογχικούς σπασμούς(Λ.Ε.Γ.)

9. Медичний термін в міжнародній медицині: blepharoptosis
 Медичний запозичений з давньогрецької мови термін: ‘βλέφαρον+ πτώσις’

Медичний термін в новогрецькій мові: βλεφαρόπτωση
 Визначення: χαλάρωση και πτώση του άνω βλεφάρου(Λ.Ε.Γ.)

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Отже, ми встановили, що фахова мова косметології новогрецької мови є досить неоднорідною за своєю структурою, адже вона складається з ядра та периферії, де ядром виступають власне терміни косметології, а периферією – терміни таких галузей, як хімії, фармакології, гігієни, естетики, дерматології тощо. Також, у другому розділу роботи були представлені: базова класифікація фахової лексики, ієрархічна структура косметологічної термінології (суперсистема, мегасистема, макросистема, мінісистема та мікросистема). Було розглянуто явище словотвору, як одного з найважливіших способів формування нової лексики, а саме утворення нових термінологічних одиниць за допомогою грецьких приставок (ανα-, αντι-,

περί-, προ-, προσ-, συν-, υπέρ, από-, α-, δυσ-, ευ-, αυτο-, άλλο-, φώτο-, ύδρο-, κρύο-, θερμό-, στερεο- та ін.). Окрім того, в роботі були представлені терміни-інтернаціоналізми, запозичені терміни медично-косметологічної термінології, структурний аналіз термінів косметики та косметології, класифікація термінів за семантичною та тематичною групами, а також, було розглянуто назви процедур та косметичних засобів новогрецькою мовою та представлено їх аналізи українською мовою.

ВИСНОВКИ

Метою роботи було описати з лінгвістичної точки зору лінгвістичні аспекти формування сучасної грецької медичної термінології, як вони сформульовані в сучасній науковій літературі – українській та грецькій – , описуючи, з одного боку, процеси формування, а з іншого боку, аналізуючи феномен мовної подвійності на основі конкретних лексичних джерел.

Встановлено, що термінологія є ключовим елементом спеціальної медичної мови і є каналом абсолютно точного спілкування як між спеціалістами, так і між фахівцями та неспеціалістами, в тому ж числі.

Поступово, мова кожного народу зазнає змін, не будучи ізольованим об'єктом, вона відновлюється, окультурюється, збагачується новими, раніше нікому невідомими, термінами та висловами. І впливає на це, в тому числі поява цілих терміносистем, завдяки прогресу у медичній сфері. Попит породжує пропозицію, а значить вдосконалення знань про певні проблеми зі здоров'ям, поява нових процедур, методів та способів лікування, декоративних засобів та засобів для догляду за шкірою і тілом призводить до появи нових термінологічних систем, і як наслідок – словниковий запас кожної мови поповнюється.

Кожна мовна одиниця є дихтомною, тобто вона має план змісту і вираження, тоді і кожна галузева система представляє собою єдність понять та їх позначень – термінів.

М. Рапті, Г. Кзізопулос, К. Валеонтіс, К. Мадзарі, В.М. Лейчик, А.В. Суперанська, О.Н. Таранова та багато інших сучасних лінгвістів та мовознавців приділяють достатньо багато уваги вивченню даної тематики, що допомагає нам краще орієнтуватись в певних особливостях термінології фахової мови. Тож дослідження лексичного складу сфери фахової мови косметики та косметології є досить актуальним.

У теоретичній частині роботи ми розглядали проблеми спеціальної лексики, вивчали загальну інформацію стосовно термінознавства,

термінології та терміна в цілому, виявили основні ознаки фахової мови, що дало підґрунтя для подальшого вивчення та аналізу матеріалу.

Також, слід зазначити, що лінгвісти завжди приділяли багато уваги у своїх дослідженнях проблемам класифікації лексичного складу мови. Це пояснюється і роллю слова в системі мови в цілому, різноманіттям і складністю зв'язків слова з іншими мовними одиницями і різноманітністю внутрішніх та зовнішніх характеристик самого слова в цілому.

Фахова мова косметології новогрецької мови є досить неоднорідною за своєю структурою (ядро – власне терміни косметології та периферія – терміни таких галузей, як хімії, фармакології, гігієни, естетики, дерматології тощо).

Формування грецької спеціальної медичної термінології в основному слідує за формуванням слів із загальної лексики. Зокрема, застосовуються основні способи утворення загальної лексики: флексія, словотвір та запозичення, також, досить часто, зустрічається явище скорочення спеціальних одиниць.

Щодо явища запозичення мови, дослідження у даній роботі підкреслюють його домінування в грецькій медичній лексиці. Крім того, виділяється два загальних типи запозичення: внутрішнє та зовнішнє.

Говорячи про внутрішні запозичення, було розглядено явище існування архетипних слів, які збереглися незмінними від початкової форми до сьогодні. Такі слова називаються незмінними внутрішніми запозиченнями. Крім того, також були знайдені слова-продукти внутрішніх запозичень із предметним запозиченням та застосуванням виробничих та композиційних процесів. Ці запозичення є продуктом внутрішніх запозичень і характеризуються своїм довголіттям.

Феномен зовнішніх запозичень між мовами є стандартним поліморфним процесом перекладу, адаптованим до граматичних правил кінцевої мови.

Також, було з'ясовано, що існують спеціальні терміни, які, хоча і мають еквіваленти перекладу у формі запозичених слів у письмовій, розмовній мовах та спеціальній медичній термінології, все одно вживаються у формі англійської мови.

Що стосується неологізмів, то стало зрозуміло, що сучасний медичний розвиток є фактором збагачення сучасної медичної термінології за допомогою загальних назв, що позначають нові відкриття в галузі медицини, косметики та косметології.

Дослідження термінології відноситься до числа найбільш важливих проблем сучасної лінгвістики. У зв'язку з цим, великий науковий інтерес представляє вивчення терміносистем типологічно різних мов. Термінологічна лексика як частиною словникового складу мови та має низку властивостей і швидше розвивається, порівняно з його іншими видами лексики.

Вивчення термінології передбачає не тільки розгляд власне термінів та їх функцій, але і аналіз джерел і способів їх утворення. Саме на матеріалі термінологічної лексики можна спостерігати, як проявляється дія законів мови, головним чином словотворчих.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гринев-Гриневиц С.В. Терминоведение — М.: Академия, 2008. — 304 с. — (Высшее профессиональное образование) — ISBN 978-5-7695-4951-9.
2. Новосёлов М.М. Термин / Новосёлов Михаил Михайлович, Светлана Викторовна Воробьёва. Гуманитарная энциклопедия: Концепты [Электронный ресурс] // Центр гуманитарных технологий, 2002–2020 (последняя редакция: 27.06.2020). URL: <https://gtmarket.ru/concepts/7192>
3. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – С. 360.
4. Лейчик В.М. Терминоведение. Предмет, методы, структура. (Изд. 2-е, исп. и доп.). – М.: Ком Книга, 2006. – С. 256
5. Суперанская А.В. Общая терминология: вопросы теории [Суперанская А.В., Подольская Н.В., Васильева Н.В.] / отв. ред. Т.Л. Канделаки. 5-е изд.. – М.: Либроком, 2009. – С. 248.
6. Лейчик В.М. Терминоведение. Предмет, методы, структура. – М.: Книжный дом «ЛИБРИКОМ», 2014. – С. 264.
7. Крыжановская А.В. Актуальные проблемы упорядочения научной терминологии. Крыжановская Алла Вячеславовна, Людмила Александровна Симоненко – К.: Наукова думка, 2007. – С. 162.
8. Звегинцев В.А. История языкознания XIX–XX веков в очерках и извлечениях в 2 ч. – М.: Просвещение, 1964.
9. Дианова Г.А., Термин и понятие: проблемы эволюции. Автореф. дис. ... д-ра филол. наук. – М., 1996.
10. Капанадзе Л.А. О понятиях «термин» и «терминология» // Развитие лексики современного русского языка. – М.: Наука, 1965. – С. 75-78.
11. Гринев С.В. Введение в терминоведение. – М.: МГУ, 1993. – С. 309.

12. Дуксова Н.А. Сопоставительный системный анализ лексики семантического поля «дом/жилье» на материале русского и английского языков. Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 2006
13. Лату М.Н. Отражение преемственности научного знания при создании единиц специализированной лексики [Текст] / М.Н. Лату // Молодой ученый. – 2011. – №10. Т.2. – С. 18-21.
14. Yule, G.(1997). The Study of Language-2 nd edition, Gambridge University Press.
15. Xydopoulos, G. J. & Vazou. E. (2007). Towards an account of acronyms / initialisms in Greek. George Xydopoulos, Elli Vazou – In Agathopoulou, E., Dimitrakopoulou, M. & Papadopoulou D. (Eds) Selected Papers on Theoretical and Applied Linguistics(pp. 231-243). Thessaloniki: Monochromia
16. Ράλλη, Α. (2007). Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΛΕΞΕΩΝ: Διαγλωσσική Μορφολογική Προσέγγιση. Αθήνα: Πατάκης.
17. Hoffmann L. Kommunikationsmittel Fachsprache: Eine Einfuhrung / L. Hoffmann, Gunter Naer. – Tubungen : 1985. – S. 48.
18. Д'яков А.С. Основи термінотворення : семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А.С. Д'яков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. – К. : Вид. дім «КМ Academia», 2000. – 218 с.
19. Кияк Т. Р. Прагматичні аспекти стандартизації української термінології / Т. Р. Кияк //Мовознавство. – 1993. – № 1. – С. 35–38.
20. Симоненко Л. О. Біологічна термінологія : формування та функціонування : навч.посібник / Л. О. Симоненко. – Умань, 2006. – 103 с.
21. Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник : близько 33000 термінів / уклад. Л. І. Петрух та ін. ; за ред. М. Павловського та ін. ; ред.-лексикограф та авт. передм. Л. М. Полюга. –

- Львів : Вид. спілка «Словник» Львів. держ мед. ун-ту, 1995. – Т. 1. – 651 с. ; Т. 2. – 786 с.
22. Словник іншомовних слів / за ред. О.С. Мельничука. – К., 1989.
 23. Н.О.Гимер – терміни як основа фахової мови.
 24. Шанский Н. М. Лексикология современного русского языка: Пособие для студентов пед. ин-тов. 2-е изд. М., 1972, с. 124.
 25. Кузнец М. Д. Стилистика английского языка / Марианна Давідова Кузнец, Юрий Максимович Скребнев. Л., 1960.
 26. Ахманова О. С. Очерки по общей и русской лексикологии. М., 1957
 27. Степанова М. Д. Лексикология современного немецкого языка/ Мария Дмитриевна Степанова, Ирина Ивановна Чернышева М., 1962.
 28. Портянникова В. Н. Некоторые проблемы лексической характеристики жаргонизмов (на материале «молодежного жаргона» современного немецкого языка в ФРГ): Автореф. дис. на соискание уч. ст. канд. филол. наук. М., 1971, с. 3.
 29. Калинин А. В. Лексика русского языка. М., 1978.
 30. Прохорова В. Н. Профессионализм.— В кн.: Русский язык: Энциклопедия. М., 1979.
 31. Сергеев В. Я, Профессионализмы как объект лексикографии.— В кн.: Современная русская лексикография./,1980. Л., 1981.
 32. Лингвистический энциклопедический словарь. / Гл.ред. В.Н. Ярцева. М., 1990.
 33. Большой энциклопедический словарь. Языкознание. М., 2000.
 34. Татаринов В.А. Общее терминоведение: Энциклопедический словарь. М., 2006.
 35. Лотте Д.С. Основы построения научно-технической терминологии. М., 1961.
 36. Винокур Г.О. О некоторых явлениях словообразования в русской технической терминологии // Тр. МИФЛИ. М., 1939. Т.5.

37. Татаринов В.А. Терминологические воззрения Г.О. Винокура и А.А. Реформатского // Филологические науки. 1992. № 5–6.
38. Иванов А.В. Метаязык фонетики и метрики: Дис. ... д-ра филол. наук. Северодвинск, 2005.
39. Хачмафова З.Р. Актуализируемые признаки метафорического терминообразования (на материале терминологии американской нефтегазовой отрасли) // Александр Александрович Ефремов, Зайнета Руслановна Хачмафова – Вестник Адыгейского государственного университета. Сер. Филология и искусствоведение. Майкоп, 2013. Вып 3 (126). С. 111-115.
40. Лейчик В.М. Терминоведение: предмет, методы, структуры. 4-е изд. М.: ЛИБРОКОМ, 2009. 256 с.
41. Этимологический словарь русского языка. М.: Прогресс, 1964-1973.
URL: <http://enc-dic.com/fasmer/Kosmetika-6422.html>
42. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. Толковый словарь русского языка. М., 2003. URL: <http://enc-dic.com/ozhegov/Kosmetologija-13228.html>
43. Малая медицинская энциклопедия. М.: Мед. энциклопедия. 1991-1996.
URL: http://enc-dic.com/enc_medicine/Kosmetologija-5623.html
44. Багана Ж., Таранова Е.Н. Роль тематической классификации в терминологических исследованиях // Вестник Российского университета дружбы народов. Сер. Лингвистика. 2010. № 3. С. 46-49.
45. Superanskaya A.V., Podolskaya N.V., Vasilyeva N.V. General Terminology: problems of theory. A.V. Superanskaya, N.V. Podolskaya, N.V. Vasilyeva – М.: Nauka, 1989.
46. Akhmanova O.S. Dictionary of linguistic terms. М., 1969. 608 pp.
47. Vasilyev L.M. Theory of semantic fields // Problems of linguistics. 1971. No. 5. P. 105-113.
48. Shmelyov D.N. Problems of the semantic analysis of vocabulary. М.: Nauka, 1973. 280 pp.

49. Filin F.P. On the lexical-semantic groups of words. Sofia, 1957. P. 537-538.
50. Темирова Д.Б.- Понятийно-тематическая классификация терминов предметной области «Косметология» (на материале русского и английского языков).
51. Головин Б.Н. О типах терминосистем и основаниях их различия // Термин и слово. Горький, 1981
52. Тер-Минасова С.Г. Что следует понимать под свободой словосочетания? // Проблемы неидиоматической фразеологии. М., 1971
53. Ράπτη, Μ. (2010). Ελληνική Ιατρική Ορολογία-Μορφοσημασιολογική ανάλυση της ελληνικής ιατρικής ορολογίας: Παραγωγή, σύνθεση και σημασιολογικά χαρακτηριστικά (Μεταπτυχιακή Εργασία). Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα.
54. Βαλεοντής, Κ. Η γλωσσική διάσταση της ορολογίας: αρχές και μέθοδοι σχηματισμού των όρων. Κώστας Βαλεοντής, Έλενα Μάντζαρη – 1 st Athens International Conference on Translation and Interpretation Translation: Between Art and Social Science, 13 -14 Οκτωβρίου 2006 (σσ. 1-21). Αθήνα.
55. Παριανού, Α. (2004). Διαπολιτισμική Ειδική Επικοινωνία. Μονογραφία στην Επιστημονική Επετηρίδα 1999-2003. Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα.
56. <http://www.greek-language.gr>
57. Γεωργίου-Ζαφείρη, Γ. (2015). Τα μεταφραστικά δάνεια της Νέας Ελληνικής (Διδακτορική Διατριβή). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα.
58. Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник : близько 33000 термінів / уклад. Л. І. Петрух та ін. ; за ред. М. Павловського та ін. ; ред.лексикограф та авт. передм. Л. М. Полюга. – Л. : Вид. спілка «Словник» Львів. Держ мед. ун-ту, 1995. – Т. 1. – 651 с. ; Т. 2. – 786 с.

59. Словник іншомовних слів / за ред. О.С. Мельничука. – К., 1989.
60. Климишина С. О. Косметичний догляд за шкірою / С. О. Климишина. – Л., 2007. – 126 с.
61. Городенська К. Г. Префікси і префіксоїди в українській мові / К. Г. Городенська // Мовознавство. – 1986. – № 1. – С. 36–41.
62. Краев А. Д. Языковая норма и аббревиация / А. Д. Краев // Теория и практика перевода научно-технической литературы. – Новосибирск, 1983. – С. 31–32.
63. Χατζής, Μ. (2013). Καθολικά στην ιατρική ορολογία και μεταφραστικές προτεραιότητες στην εκπαίδευση μεταφραστών από την ιταλική στην ελληνική (Διδακτορική Διατριβή). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη
64. Χριστίδης, Α.-Φ. (2017). ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ: ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
65. <https://www.andreasioannides.com/>
66. <https://www.apivita.com/hellas/>
67. Симоненко Л. О. Українська наукова термінологія: стан і перспективи розвитку / Л. О. Симоненко // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2001. – Вип. IV. – С. 3–8.
68. Медведь О. В. До уточнення характеру та рівневої типології термінологічної системності / О. В. Медведь // Вісник Нац. ун-т «Львівська політехніка» : Серія «Проблеми української термінології», 2008. – № 620. – С. 45–48.
69. Бричева М. М. Структурно-семантическая и этимологическая характеристика словообразовательного поля прилагательных в современном английском языке: Дис. ... канд. филол. наук. – Ростов н/Д, 2006.

70. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. – М.: КомКнига, 2007.